

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

Rodzaj informacji	Jednostka redakcyjna
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 6 ust. 5 § 11–12 § 18 § 20 ust. 4–6 § 23 § 32–33 Klauzula nr A2 ust. 4, 5 i 7
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 6 ust. 4, § 7, § 9 § 10 § 16 § 21 § 30 pkt 3–6 Klauzula nr A1 ust. 3 Klauzula nr A2 ust. 6 Klauzula nr A3 ust. 4–5 Klauzula nr A4 ust. 3 Klauzula nr A6 ust. 4, 7 Klauzula nr A8 ust. 4 Klauzula nr A9 ust. 4 Klauzula nr A10 ust. 4–5 Klauzula nr A11 pkt 16–19 Klauzula nr B1 ust. 3–4

Spis treści

I. Postanowienia ogólne	3
§ 1. Postanowienia ogólne	3
§ 2. Definicje	3
§ 3. Umowa ubezpieczenia	7
§ 4. Zawarcie umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek	7
II. Ubezpieczenie mienia	7
§ 5. Przedmiot ubezpieczenia	7
§ 6. Zakres ochrony ubezpieczeniowej	7
§ 7. Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej dla mienia od wszystkich ryzyk	7
§ 8. Suma ubezpieczenia	9
§ 9. Limity odpowiedzialności	10
§ 10. Obowiązki i zalecenia dotyczące utrzymania mienia	10
§ 11. Ustalenie zakresu szkody i wysokości odszkodowania	10
§ 13. Klauzule dodatkowe	11
Klauzula nr A1 – Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	11
Klauzula nr A2 – Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu	11
Klauzula nr A3 – Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia	12
Klauzula nr A4 – Ubezpieczenie oszklenia baterii, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych	12
Klauzula nr A5 – Ubezpieczenie mienia od przepięć	12
Klauzula nr A6 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia	12
Klauzula nr A7 – Ubezpieczenie inwentarza żywego od porażenia prądem	13
Klauzula nr A8 – Ubezpieczenie mienia od szkód wyrządzonych przez zwierzęta dzikie	13
Klauzula nr A9 – Ubezpieczenie słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia	13
Klauzula nr A10 – Ubezpieczenie nagrobków	13
Klauzula nr A11 – Ubezpieczenie assistance	13
Klauzula nr A12 – Ubezpieczenie budynków według wartości odtworzeniowej	18
III. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	18
§ 14. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	18
§ 15. Zakres terytorialny	19
§ 16. Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	19
§ 17. Suma gwarancyjna	19
§ 18. Wypłata odszkodowania	19
§ 19. Klauzula nr B1 Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych	20
IV. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków	20
§ 20. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	20
§ 21. Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków	20
§ 22. Suma ubezpieczenia	21
§ 23. Ustalenie i wypłata świadczeń	21
V. Postanowienia wspólne	21
§ 24. Zawarcie umowy ubezpieczenia	21
§ 25. Obowiązki Ubezpieczającego przed i po zawarciu umowy ubezpieczenia	21
§ 26. Okres odpowiedzialności	22
§ 27. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia	22
§ 28. Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia	22
§ 29. Składka ubezpieczeniowa	22
§ 30. Obowiązki Ubezpieczonego w przypadku powstania szkody	22
§ 31. Obowiązki Towarzystwa w zakresie informowania o szkodzie	23
§ 32. Wypłata odszkodowania lub świadczenia	23
§ 33. Reklamacje i spory	23
§ 34. Roszczenia regresowe	24
§ 35. Zawiadomienia	24
§ 36. Wejście w życie	24
Załącznik nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Mienia w Gospodarstwach Rolnych	24
Tabela uszczerbków na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku	30

CZĘŚĆ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Mienia w Gospodarstwach Rolnych zwane dalej **OWU** mają zastosowanie do umów dobrowolnego ubezpieczenia mienia oraz wyszczególnionych w OWU ryzyk dodatkowych, zawieranych przez AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej **Towarzystwem**, z osobami fizycznymi zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**.
2. Przedmiotem umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU mogą być:
 - 1) mienie,
 - 2) odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym,
 - 3) następstwa nieszczęśliwych wypadków.
3. Umowę ubezpieczenia mienia lub odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym można rozszerzyć o klauzule dodatkowe zawarte w niniejszych OWU.
4. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, o ile nie pozostają one w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
5. OWU mają zastosowanie również do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość oraz w trybie ofertowym.
6. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia są składane przez strony tej umowy, mogą być dokonywane na piśmie albo drogą elektroniczną, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia wyraził na to zgodę.
7. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16, poz. 93 z późn. zm.), Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844, z późn. zm.) oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązujące.

Definicje

§ 2

Przez użyte w OWU określenia rozumie się:

- 1) **aktywność zarobkowa** – aktywność mająca cel zarobkowy, niezależnie od jej formy, wykonywana w ramach umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, doradztwa, stosunku członkostwa w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej, uczestnictwa w spółce osobowej, działalności gospodarczej, w tym prowadzonej wraz z innymi osobami, działalności wytwórczej w rolnictwie; za aktywność zarobkową nie jest uważana sprzedaż rzeczy stanowiących osobisty majątek oraz praca twórcza Ubezpieczonego, chyba że stanowi ona zwykły sposób zarobkowania;
- 2) **antyki** – przedmioty dawne o wartości zabytkowej, których wiek przekracza 100 lat i wartość jest określana na podstawie aktualnej wyceny rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki lub osób będących biegłymi sądowymi;
- 3) **awaria** – stan niesprawności przedmiotu uniemożliwiający jego funkcjonowanie, występujący nagle i powodujący jego niewłaściwe działanie lub całkowite unieruchomienie spowodowane przez:
 - a) oddziaływanie sił odśrodkowych, nadmierne ciśnienie lub temperaturę wewnątrz maszyny, implozję, niedobór wody w kotłach, poluzowanie się części, niezadziałanie lub wadliwe działanie urządzeń sygnalizacyjnych, pomiarowych lub kontrolno-pomiarowych,
 - b) błąd projektowy, wadę produkcyjną (wykonania, montażu), wadę materiału, niewłaściwą obsługę,
 - c) zwarcie, przetężenie, spadek napięcia, zanik jednej lub kilku faz,
 - d) dostanie się ciała obcego;
- 4) **bizuteria** – drobne przedmioty złotnicze i jubilerskie służące do ozdoby ciała i stroju;

- 5) **budowla** – obiekt budowlany znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, trwale związany z gruntem, niebędący budynkiem wraz z instalacjami i urządzeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, tj.: ogrodzenia, bramy oraz furtki (wraz z napędem i siłownikami), ogrody zimowe i oranżerie o powierzchni nie większej niż 100 m², silosy, szklarnie ogrodowe oraz budowle dla potrzeb rolnictwa i przechowywania produktów rolnych, w szczególności płyty do składowania obornika, zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, wagi najazdowe; do obiektów budowlanych nie są zaliczane zainstalowane na gruncie instalacje fotowoltaiczne i baterie oraz kolektory słoneczne;
- 6) **budynek gospodarczy** – budynek wykorzystywany do celów innych niż mieszkaniowe, położony na terenie gospodarstwa rolnego, stanowiącego miejsce ubezpieczenia; służący do chowu zwierząt gospodarskich lub przechowywania: ruchomości rolniczych, materiałów, zapasów, produktów rolnych i maszyn rolniczych, lub służący do parkowania pojazdów;
- 7) **choroba**:
 - a) w odniesieniu do ludzi – stan organizmu polegający na nieprawidłowej reakcji układów lub narządów na bodźce środowiska zewnętrznego lub wewnętrznego powodujący wskazanie do leczenia,
 - b) w odniesieniu do inwentarza żywego – stan zagrażający zdrowiu lub życiu zwierzęcia i wymagający pomocy weterynaryjnej; za chorobę uważa się także powikłania związane z ciążą, porodem lub zabiegiem przeprowadzonym przez uprawnionego pracownika służby weterynaryjnej;
- 8) **deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie świadczący wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;
- 9) **dokument ubezpieczenia** – potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia wydane w formie polisy lub innego dokumentu;
- 10) **dom jednorodzinny** – budynek mieszkalny wolnostojący lub samodzielna część budynku szeregowego albo bliźniaczego, łącznie z wbudowanym garażem, służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, położone na terenie gospodarstwa rolnego stanowiącego miejsce ubezpieczenia;
- 11) **dym** – lotny produkt spalania ciał stałych, ciekłych oraz gazowych, który wydobył się z paleniska, instalacji i urządzeń elektrycznych lub grzewczych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia bądź na skutek ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
- 12) **działalność magazynowa** – działalność gospodarcza polegająca na czasowym przechowywaniu przedmiotów ruchomych oraz ich składowaniu;
- 13) **działalność produkcyjna** – działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu rzeczy ruchomych; nie stanowi działalności produkcyjnej działalność wytwórcza w rolnictwie;
- 14) **dzieła sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, dzieła plastyczne (obrazy, kolaże, ikony, malowidła, grafiki, rysunki, rzeźby, posągi, meble) oraz dzieła rzemiosła artystycznego i sztuki ludowej, których wartość jest określana na podstawie aktualnej wyceny rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki lub osób będących biegłymi sądowymi;
- 15) **fotowoltaika** – instalacja fotowoltaiczna składająca się z paneli fotowoltaicznych lub zespół paneli fotowoltaicznych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą, służący do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną oraz dostarczania tej energii do instalacji wewnętrznej budynku lub do zewnętrznej sieci elektroenergetycznej;
- 16) **franszyza integralna** – kwota, do wysokości której Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności;
- 17) **franszyza redukcyjna** – wartość ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo, o którą Towarzystwo bez względu na wartość szkody pomniejsza wypłacone odszkodowanie;

- 18) **garaż wolnostojący** – budynek wolnostojący lub w zabudowie bliźniaczej stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych, położony na terenie gospodarstwa rolnego stanowiącego miejsce ubezpieczenia;
- 19) **gospodarstwo rolne** – obszar użytków rolnych, leśnych, gruntów pod stawami oraz gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest na nim prowadzona produkcja rolna, stanowiąca działalność specjalną w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 20) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 21) **graffiti** – pomalowanie, bez zgody Ubezpieczonego, całości lub części powierzchni ubezpieczonego mienia różnego rodzaju napisami lub rysunkami;
- 22) **inwentarz żywy** – zwierzęta hodowlane z gatunku koniowatych (o ile są przeznaczone do pracy w gospodarstwie rolnym) lub bydło, drób, trzoda chlewna, owce, kozy, jeleniowate; za inwentarz żywy w rozumieniu OWU nie uważa się zwierząt domowych, zwierząt egzotycznych oraz zwierząt futerkowych;
- 23) **klódka wielozastawkowa** – klódka, której klucz posiada minimum dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 24) **kołektor słoneczny** – urządzenie do konwersji energii promieniowania słonecznego na ciepło;
- 25) **kradzież stałych zewnętrznych elementów wykończeniowych budynku** – zabór wskazanego mienia w celu przywłaszczenia, po uprzednim usunięciu go siłą lub przy pomocy narzędzi;
- 26) **kradzież z włamaniem** – dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru ubezpieczonego mienia z domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego lub budynku gospodarczego znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, zabezpieczonych co najmniej zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymaganych zabezpieczeń określonych w niniejszych OWU:
 - a) po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi pozostawiających ślady włamania na istniejących zabezpieczeniach lub po otworzeniu istniejących zabezpieczeń przy użyciu podrobionego lub dopasowanego klucza, lub klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
 - b) w których sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, pod warunkiem że opuszczenie budynku wymagało od niego usunięcia istniejących zabezpieczeń siłą lub przy użyciu narzędzi;
- 27) **limit odpowiedzialności** – kwota zawierająca się w sumie ubezpieczenia lub sumie gwarancyjnej, ograniczająca odpowiedzialność Towarzystwa dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, na które udzielono ochrony ubezpieczeniowej;
- 28) **materiały** – należące do Ubezpieczonego ruchomości wykorzystywane w działalności gospodarstwa rolnego lub dla realizacji celów mieszkaniowych, takie jak: opał, nawozy sztuczne, środki ochrony roślin, pasze i odżywki, części zamienne do maszyn rolniczych, materiały opałowe i budowlane lub inne o podobnym przeznaczeniu, przechowywane w budynkach w miejscu ubezpieczenia;
- 29) **miejsce ubezpieczenia** – siedlisko stanowiące część gospodarstwa rolnego znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące w posiadaniu lub współposiadaniu Ubezpieczonego, a w przypadku szkód dotyczących inwentarza żywego także na terenie całego gospodarstwa rolnego;
- 30) **modele latające** – zdalnie sterowane lub latające na uwięzi bezałogowe modele statków powietrznych (w tym drony), których waga nie przekracza 10 kg, używane do celów rekreacyjnych i hobbystycznych;
- 31) **nagrobek cmentarny** – obiekt budowlany usytuowany na cmentarzu komunalnym lub wyznaniowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składający się z płyty poziomej umieszczonej na cokole, płyty pionowej, tablicy napisowej, liter, rzeźby nagrobnej lub innych elementów ozdobnych albo będący grobowcem z dostępnym wnętrzem;
- 32) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie oraz przewrócenie się jakiegokolwiek obiektu sąsiedniego wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu, powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia;
- 33) **nieszczęśliwy wypadek** – zdarzenie wywołane nagle działającą przyczyną zewnętrzną, niezależną od woli Ubezpieczonego, będące bezpośrednim i wyłącznym powodem śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego;
- 34) **obiekty małej architektury** – niewielkie obiekty, tj.: studnie, chodniki, podjazdy, śmietniki, posągi, kapliczki, baseny, fontanny, korty, wyposażenie dziecięcych placów zabaw (piaskownica, huśtawka, drabinki do wspinaczki – związane z gruntem), murki i lampy ogrodowe;
- 35) **ogień** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozproszył się samoistnie;
- 36) **osoby bliskie** – współmałżonka(-ek) lub partner(ka) Ubezpieczonego, czyli osoba pozostająca w faktycznym pożyciu z Ubezpieczonym (lub dziećmi tej osoby), jego zstępni, rodzeństwo, rodzice, teściowie, macocha, ojczym, dziadkowie, zięciowie, synowie, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający Ubezpieczonego – o ile prowadzą z nim wspólnie gospodarstwo domowe;
- 37) **osoby trzecie** – osoby niebędące Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym oraz niebędące osobami bliskimi;
- 38) **osuwanie się ziemi** – naturalne ruchy ziemi na stokach niespowodowane działalnością ludzką;
- 39) **pojazdy** – pojazdy podlegające rejestracji w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.) oraz wszelkie inne pojazdy wprawiane w ruch silnikiem z własnego źródła oraz bez własnego napędu bądź własnego źródła energii, jak również maszyny wykorzystywane w pracy rolniczej, tj. kombajny rolnicze, ciągniki rolnicze, sieczkarnie, pługi, kultywatory, brony, agregaty, sadzarki, siewniki, glebogryzarki, kopaczki, żniwiarki, przyczepy zbierające, rozsiewacze, rozrzutniki, kosiarki, pielniki, opryskiwacze, prasy, ruchome suszarnie do zboża lub kukurydzy, młockarnie, sortowniki, środki transportowe bez własnego napędu (przyczepy, naczepy itp.);
- 40) **pomoc domowa** – osoba wykonująca na rzecz Ubezpieczonego prace pomocnicze w gospodarstwie domowym Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
- 41) **porażenie prądem elektrycznym** – działanie prądu elektrycznego powodujące śmierć lub konieczność uboju porażonego zwierzęcia;
- 42) **poszkodowany** – każda osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczeniowym, względem której odpowiedzialność za szkodę ponosi Ubezpieczony lub jego osoby bliskie;
- 43) **powódź** – zalanie terenu w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących;
- 44) **przepięcie** – powstałe z jakiegokolwiek przyczyny zmiany napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej powodujące uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia;
- 45) **rabunek** – zabór mienia dokonany z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego lub osób bliskich Ubezpieczonego albo z doprowadzeniem tych osób do stanu nieprzytomności bądź bezbronności przez sprawcę, który z zastosowaniem siły fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia doprowadził osobę posiadającą klucze do otwarcia pomieszczeń w miejscu ubezpieczenia poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia z użyciem podstępstwa wobec osób małoletnich, niedoświadczonych, będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych;
- 46) **ruchomości domowe** – stanowiące własność Ubezpieczonego [z zastrzeżeniem lit. e) poniżej] mienie ruchome (z zastrzeżeniem ruchomości domowych wyłączonych w niniejszych OWU z odpowiedzialności Towarzystwa), w szczególności:
 - a) meble, antyki, dzieła sztuki, dywany, wykładziny podłogowe, sprzęt zmechanizowany, urządzenia domowe, zapasy gospodarstwa domowego, odzież, biżuteria i inne przedmioty wspólnego lub osobistego użytku,

- b) sprzęt audiowizualny, fotograficzny, optyczny, elektroniczny i komputerowy, telefoniczny, nośniki danych, instrumenty muzyczne,
 - c) gotówka i inne środki płatnicze krajowe i zagraniczne, papiery wartościowe,
 - d) sprzęt turystyczny, sportowy oraz rehabilitacyjny,
 - e) rzeczy ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu oddane do czasowego używania przez organizację społeczną, sportową, klub sportowy, operatora sieci telefonicznej, internetowej, telewizyjnej lub wypożyczalnię, co zostało stwierdzone pisemnie;
- 47) **ruchomości domowe w budynkach gospodarczych** – wyłącznie: meble (z wyłączeniem mebli w zabudowie, szaf wnękowych, stałej zabudowy kuchni), sprzęt AGD (z wyłączeniem sprzętu do zabudowy), artykuły gospodarstwa domowego, odzież i inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku (z wyłączeniem biżuterii, wyrobów ze złota, srebra i innych metali i kamieni szlachetnych, gotówki, innych środków płatniczych, a także papierów wartościowych, futer i odzieży skórzanej), rowery, wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji, narzędzia, elektronarzędzia, sprzęt oświetleniowy, sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny oraz części do nich, a także części do samochodów, motocykli, motorowerów, materiały opałowe;
- 48) **ruchomości rolne** – przedmioty ruchome wykorzystywane przy pracach w gospodarstwie rolnym oraz niebędące stałymi elementami wyposażenia budynku lub ruchomościami domowymi rodzaje mechanizmów lub zespoły elementów oraz przyrządy wykorzystywane przez Ubezpieczonego w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, w szczególności: dojarki przenośne, niezwiązane trwale z budynkiem zagrody dla zwierząt, agregaty prądotwórcze, sortowniki, paszociągi, schładzalniki, zbiorniki mleka, nagrzewnice, a także materiały budowlane i wykończeniowe zakupione w celu wykonania remontu budynku; z wyłączeniem pojazdów mechanicznych, przyczep, naczep, ciągników rolniczych oraz maszyn, urządzeń i narzędzi ciągniętych przez pojazd, które podczas transportu poruszają się na własnych kołach;
- 49) **sadza** – czarny proszek złożony z kryształków grafitu powstały wskutek niepełnego spalania lub termicznego rozkładu związków węgla (w tym gazu ziemnego lub węglowodorów), który gwałtownie wydobyl się z palenisk, instalacji oraz urządzeń elektrycznych lub grzewczych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia bądź powstał na skutek ognia niezależnie od miejsca jego powstania;
- 50) **siedlisko** – część gospodarstwa rolnego, na terenie którego znajdują się budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego w rozumieniu Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.);
- 51) **silny wiatr** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody spowodowane silnym wiatrem uważa się, jeśli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie silnego wiatru; za spowodowane silnym wiatrem uważa się również szkody powstałe wskutek uderzenia przedmiotu przenoszonego przez silny wiatr w ubezpieczone mienie;
- 52) **sprzęt elektroniczny** – zainstalowane lub przenośne urządzenie działające w oparciu o technologię mikroprocesorową wraz z niezbędnymi do jego funkcjonowania obudową oraz okablowaniem, dla którego pozytywnie zakończone zostały testy próbne, chyba że nie były wymagane przez producenta;
- 53) **sport wyczynowy** – aktywność podejmowana dla uzyskania w drodze rywalizacji maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami klubów, związków i organizacji sportowych;
- 54) **sporty lub aktywności fizyczne wysokiego ryzyka** – alpinizm, baloniarstwo, bobsleje, heliskiing, heli-snowboarding, jazda konna, jazda na nartach wodnych, jet ski, kitesurfing, lotniarstwo, motolotniarstwo, narciarstwo oraz snowboard (poza wyznaczonymi trasami zjazdowymi), nurkowanie przy użyciu sprzętu specjalistycznego lub na głębokość większą niż 5 m, paralotniarstwo, parkour, pilotowanie samolotów silnikowych, rafting lub inne sporty uprawiane na rzekach górskich, skoki na elastycznej linie, skoki narciarskie, spadochroniarstwo, speleologia, sporty motorowe i motorowodne, sporty walki oparte na uderzeniach lub chwytach bądź na walce z bronią, szybownictwo, żeglarstwo morskie lub transoceaniczne, flyboard, jazda na quadach; niezależnie od faktu, czy uzyskiwany jest dochód z uprawianej dyscypliny sportu;
- 55) **sprzęt biurowy** – sprzęt elektroniczny oraz meble służące do działalności biurowej związanej z działalnością gospodarczą prowadzoną przez Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia;
- 56) **stałe elementy wyposażenia budynków gospodarczych** – elementy wyposażenia zamontowane lub wbudowane na stałe w/lub przy budynku innym niż mieszkalny, w szczególności: klatki, kojce, wygrodzenia, ruszty, systemy pojenia, paszociągi, linie i systemy dojenia, schładzalniki i zbiorniki mleka, nagrzewnice, regały magazynowe, suwnice;
- 57) **stałe elementy wyposażenia domu jednorodzinnego** – elementy wyposażenia zamontowane lub wbudowane na stałe wewnątrz lub na zewnątrz, które przy demontażu wymagają użycia narzędzi, w szczególności:
- a) meble i szafy wbudowane, meblościanki, antresole, lustra wmontowane w ściany,
 - b) drzwi i okna łącznie ze szkleniem i zamknięciami,
 - c) zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
 - d) piece i kominki, obudowy instalacji i grzejników,
 - e) powłoki malarskie, tynki wewnętrzne, wykładziny sufitów, ścian, podłóg i schodów trwale związane z podłożem, podłogi, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
 - f) zamontowany sprzęt sterowany za pomocą urządzeń mechanicznych,
 - g) wyposażenie łazienek i WC takie jak umywalki, kabiny prysznicowe, wanny, brodziki itp.,
 - h) urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej; do stałych elementów nie są zaliczane kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne,
 - i) przegrody i ściany działowe;
- 58) **stałe zewnętrzne elementy wykończeniowe budynku** – zainstalowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez uszkodzenia substancji budynku lub bez użycia narzędzi:
- a) rynny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggii lub tarasów, balustrady, markizy, kraty, rolety i okiennice,
 - b) zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), natynkowe elementy instalacji: ogdromowej, alarmowej, domofonowej, wideodomofonowej, klimatyzacji;
- 59) **stan nietrzeźwości** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość;
- 60) **stan po spożyciu alkoholu** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi wynoszącego od 0,2 do 0,5 promila alkoholu albo obecność w 1 dm³ wydychanego powietrza od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu;
- 61) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym kwota określona w umowie ubezpieczenia stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa;
- 62) **suma ubezpieczenia** – kwota ustalona w umowie ubezpieczenia dla danego rodzaju mienia lub grupy rodzajów mienia, stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa; w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków sumą ubezpieczenia jest kwota stanowiąca podstawę ustalenia świadczeń z tytułu nieszczęśliwych wypadków; jeżeli OWU lub umowa ubezpieczenia przewidują limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;

- 63) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć;
- 64) **szkoda w mieniu** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia;
- 65) **tereny zalewowe** – obszar:
- a) bezpośredniego zagrożenia powodzią umiejscowiony pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wzebrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, lub
 - b) w którym w okresie ostatnich 10 lat, licząc od daty sporządzenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, wystąpiła powódź;
- 66) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwałe, nierokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu bądź upośledzeniu jego funkcji. Definicja obejmuje jedynie przypadki określone w stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszych OWU tabeli uszczerbków na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 67) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne i niespodziewane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu o magnitudzie równej co najmniej 6 stopni w skali Richtera;
- 68) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna zawierająca z Towarzystwem umowę ubezpieczenia;
- 69) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna każdorazowo imiennie wskazana w dokumencie ubezpieczenia, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia, przy czym w odniesieniu do:
- a) ubezpieczenia mienia – Ubezpieczonym jest osoba, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne,
 - b) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) w życiu prywatnym – Ubezpieczonym jest osoba, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, oraz osoby bliskie Ubezpieczonemu,
 - c) ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) – Ubezpieczonym są osoby wskazane w umowie ubezpieczenia;
- 70) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektrostatyczne na ubezpieczonym mieniu lub wyładowanie na obiekt, w którym znajduje się ubezpieczone mienie;
- 71) **uderzenie pojazdu** – uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez pojazd (jego część lub przewożony ładunek);
- 72) **udział własny** – określona część szkody, wyrażona kwotowo lub w procentach, jaką Ubezpieczony będzie zobowiązany pokryć w sytuacji jej wystąpienia;
- 73) **Uposażony** – osoba fizyczna upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego; w przypadku niewyznaczenia Uposażonego świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności:
- a) małżonkowi, a w razie jego braku;
 - b) dzieciom, a w razie ich braku;
 - c) rodzicom, a w razie ich braku;
 - d) innym spadkobiercom niż wymienieni w punktach a)–c) w kolejności i w częściach określonych na podstawie przepisów regulujących dziedziczenie ustawowe;
- 74) **wandalizm** – niezwiązane z kradzieżą, z kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem, bezprawne, celowe uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez osoby trzecie, z wyłączeniem szkód w szybach i elementach szklanych;
- 75) **wartość ubezpieczenia:**
- a) **nowa (odtworzeniowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nieulepszego, tj.: dla domu mieszkalnego, garażu wolnostojącego, budynku gospodarczego, dla stałych elementów budynków – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy lub naprawy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanymi w budownictwie, z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów; dla pozostałych składników mienia – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu,
 - b) **rynkowa** – wartość odpowiadająca cenie zakupu mienia możliwej do uzyskania na rynku,
 - c) **rzeczywista** – wartość nowa (odtworzeniowa) pomniejszona o zużycie eksploatacyjne;
- 76) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołana ich właściwością rozprzestrzeniania się (eksplozja). W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych podobnych zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych urządzeń uległy rozdarciu wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy, w wyniku którego nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego przez ciśnienie zewnętrzne;
- 77) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie sportu w ramach uczestnictwa w klubach, związkach i organizacjach sportowych z udziałem w zawodach oraz treningach przygotowujących do zawodów, zgrupowaniach i obozach szkoleniowych;
- 78) **wypadek zwierzęcia** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależnie od woli Ubezpieczonego, wywołujące dolegliwości pochodzenia urazowego, w wyniku którego:
- a) nastąpiło padnięcie ubezpieczonego zwierzęcia,
 - b) ubezpieczone zwierzę zostało skierowane na ubój z konieczności,
 - c) konieczna była trwała zmiana użytkowania ubezpieczonego zwierzęcia;
- 79) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy spowodowane:
- a) awarią instalacji – samoistnym pęknięciem przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
 - b) cofnięciem się ścieków z publicznej sieci kanalizacyjnej,
 - c) nieumyślnym pozostawieniem otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych na skutek przerwy w dopływie wody,
 - d) zalaniem wodą z urządzeń typu pralki, wirówki, zmywarki lub innych urządzeń domowych znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia, na skutek ich awarii,
 - e) zalaniem wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
 - f) zalaniem wodą pochodzącą z uszkodzonego akwarium,
 - g) zalaniem wodą lub innym płynem przez osoby trzecie;
- 80) **zamarzanie** – spowodowane mrozem zdarzenie polegające na zamarznięciu wody lub innych cieczy znajdujących się wewnątrz miejsca ubezpieczenia, mogące powodować uszkodzenia: instalacji wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej lub gaśniczej, umywalek, wanien, brodzików, spluczek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów;
- 81) **zamek mechaniczno-elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 82) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 83) **zamek wielozastawkowy** – zamek, którego klucz posiada co najmniej dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 84) **zamki atestowane, drzwi przeciwwłamaniowe, system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego** – zamki, drzwi, system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego posiadające atest potwierdzający podwyższoną odporność zamka, drzwi czy systemu na włamanie;
- 85) **zapadanie się ziemi** – gwałtowne obniżenie się terenu do naturalnych, pustych przestrzeni w gruncie z powodu zawalenia się warstwy ziemi;
- 86) **zapasy** – należące do Ubezpieczonego płody roślinne (niebędące ziemiopłodami w rozumieniu niniejszych OWU) przeznaczone na siew lub do sadzenia, przechowywane w budynkach w miejscu ubezpieczenia;
- 87) **zdarzenie ubezpieczeniowe:**

- a) w ubezpieczeniu mienia – zaistniałe w okresie ochrony ubezpieczeniowej zdarzenie przyszłe i niepewne, niezależne od woli Ubezpieczonego, o charakterze nagłym, powodujące szkodę objętą zakresem ochrony ubezpieczeniowej,
 - b) w ubezpieczeniu OC w życiu prywatnym – działanie lub zaniechanie, które wystąpiło w okresie ochrony ubezpieczeniowej, powodujące szkodę na osobie lub w mieniu,
 - c) w ubezpieczeniu NNW – wystąpienie nieszczęśliwego wypadku w okresie ubezpieczenia;
- 88) **ziemiopłody** – należące do Ubezpieczonego płody roślinne (niebędące zapasami w rozumieniu niniejszych OWU) pochodzące z gospodarstwa rolnego, przechowywane w budynkach, piwnicach lub silosach w miejscu ubezpieczenia;
- 89) **zużycie eksploatacyjne** – miara trwałej utraty wartości ubezpieczonego mienia w okresie eksploatacji wynikająca z okresu i sposobu eksploatacji, trwałości użytych materiałów, jakości wykonania prac, sposobu jego użytkowania, w efekcie których to czynników użyteczność ubezpieczonego mienia do wypełnienia przeznaczonych mu oryginalnie funkcji (stopień zużycia regularnie się zmniejsza);
- 90) **zwierzęta domowe** – należące do Ubezpieczonego zwierzęta utrzymywane wyłącznie w celach rekreacyjnych lub sportowych, w tym psy, koty, ptaki, ryby akwariowe; do zwierząt domowych nie zalicza się koni;
- 91) **zwierzęta dzikie** – zwierzęta nieudomowione, wolnożyjące w warunkach niezależnych od człowieka, z wyłączeniem: kretów, szczurów, myszy, nornic, owadów i wszelkich zwierząt Ubezpieczonego lub osób bliskich;
- 92) **zwierzęta egzotyczne** – zwierzęta, których naturalne środowisko nie znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
- 93) **zwierzęta futerkowe** – bobry, gronostaje, lisy pospolite, karakuty, norki, piżmaki, tchórze, jenoty, nutrie, pieśce, sobole, szopy, szynszyle i króliki.

Umowa ubezpieczenia

§ 3

W zawieranej na podstawie niniejszych OWU umowie ubezpieczenia Ubezpieczający ustala sumy ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów mienia lub klauzul dodatkowych oraz wybiera sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) i sumę gwarancyjną w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej (OC) w życiu prywatnym.

Zawarcie umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek

§ 4

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
2. Ubezpieczony może żądać, aby Towarzystwo udzieliło mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą one praw i obowiązków Ubezpieczonego.
3. Roszczenie zapłaty składki ubezpieczeniowej przysługuje Towarzystwu wyłącznie w stosunku do Ubezpieczającego.
4. Towarzystwo może podnieść zarówno wobec Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego zarzuty, które mają wpływ na jego odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia.

CZĘŚĆ II. UBEZPIECZENIE MIENIA

Przedmiot ubezpieczenia

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego.
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być, w zależności od wyboru Ubezpieczającego, następujące rodzaje mienia:
 - 1) ruchomości domowe i stałe elementy wyposażenia domów jednorodzinnych i budynków gospodarczych;
 - 2) ruchomości rolne (w tym narzędzia);
 - 3) inwentarz żywy;

- 4) ziemiopłody, materiały i zapasy;
- 5) fotowoltaika i kolektory słoneczne;
- 6) budowle, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 7) obiekty małej architektury.

3. Ubezpieczenie budowli takich jak: suszarnie przydomowe, słupy chmielowe oraz silosy, jest możliwe tylko przy uzyskaniu zgody Centrali Towarzystwa.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie mienie znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Towarzystwo obejmuje zakresem ochrony ubezpieczeniowej szkody w mieniu, o którym mowa w ust. 2, powstałe w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego zaistniałego w miejscu ubezpieczenia.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

§ 6

1. Ochrona ubezpieczeniowa mienia od wszystkich ryzyk obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia na skutek jakiegokolwiek zdarzenia ubezpieczeniowego, które nie zostało wyłączone na mocy postanowień określonych w § 7.
2. Za dopłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o ubezpieczenie:
 - 1) mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu (Klauzula nr A2);
 - 2) szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia (Klauzula nr A3);
 - 3) ogniw oszklenia baterii, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych od stłuczenia (Klauzula nr A4);
 - 4) mienia od przepięć (Klauzula nr A5);
 - 5) sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (Klauzula nr A6);
 - 6) inwentarza żywego od porażenia prądem elektrycznym (Klauzula nr A7);
 - 7) szkód wyrządzonych przez zwierzęta dzikie (Klauzula nr A8);
 - 8) słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia (Klauzula nr A9);
 - 9) nagrobków (Klauzula nr A10);
 - 10) assistance (Klauzula nr A11)
 - 11) budynków według wartości odtworzeniowej (Klauzula nr A12)
3. Na podstawie niniejszych OWU, za dopłatą dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniowa budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego ubezpieczonych na podstawie Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1152 z późn. zm.) może zostać także rozszerzona o szkody będące bezpośrednim następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia (Klauzula nr A1).
4. W przypadku mienia obejmowanego przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową po raz pierwszy ochrona ubezpieczeniowa za szkody powstałe w następstwie powodzi rozpoczyna się od 30 dnia okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia, chyba że ubezpieczenie jest nieprzerwaną kontynuacją ubezpieczenia w zakresie ryzyka powodzi w innym zakładzie ubezpieczeń – w takim przypadku ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia w Towarzystwie.
5. W granicach sumy ubezpieczenia danego mienia Towarzystwo pokrywa również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z:
 - 1) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia objętego zakresem ochrony ubezpieczeniowej;
 - 2) poszukiwaniem i usunięciem przyczyny szkody – do wysokości 5.000 zł;
 - 3) usunięciem szkód powstałych podczas akcji ratowniczej, w tym powstałych na skutek czynności funkcjonariuszy służb państwowych, inspekcji i straży w ramach wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub strażyaków Ochotniczej Straży Pożarnej wykonujących zadania w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – do wysokości sum ubezpieczenia;
 - 4) uprzątnięciem pozostałości po szkodzie w ubezpieczonym mieniu wraz z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku do wysokości sum ubezpieczenia.

Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej dla mienia od wszystkich ryzyk

§ 7

1. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) szkód, których wartość nie przekracza 100 zł (franszyza integralna);

- 2) namiotów i tuneli foliowych oraz mienia w nich się znajdującego;
 - 3) mienia w domach jednorodzinnych, budynkach gospodarczych przeznaczonych do rozbiórki na podstawie ostatecznych decyzji właściwych organów;
 - 4) mienia w domach jednorodzinnych, budynkach gospodarczych, wzniesionych lub użytkowanych niezgodnie z prawem budowlanym oraz których stan techniczny i wyposażenie uniemożliwia ich użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem;
 - 5) wyrobów ze srebra, złota i platyny, kamieni szlachetnych, półszlachetnych, syntetycznych, pereł – innych niż biżuteria, monet srebrnych i złotych, zbiorów filatelistycznych i kolekcjonerskich;
 - 6) broni i optyki do tej broni, trofeów myśliwskich;
 - 7) ruchomości domowych, ruchomości rolnych, materiałów, zapasów, ziemiopłodów znajdujących się na balkonach, tarasach lub w loggiach;
 - 8) mienia ruchomego i stałych elementów służących wyłącznie pozarolniczej działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
 - 9) mienia ruchomego (niebędącego ziemiopłodami) w ilościach wskazujących na jego przeznaczenie handlowe;
 - 10) mienia, którego zakup jest potwierdzony fałszywymi dowodami zakupu (stwierdzonych na podstawie orzeczenia sądowego jako fałszywe) lub dowodami wystawionymi przez nieistniejące w chwili wystawienia podmioty gospodarcze;
 - 11) nadziemnych, naziemnych i podziemnych sieci przesyłowych wszelkiego rodzaju (m.in. energetycznych, ciepłowniczych, telekomunikacyjnych);
 - 12) pojazdów;
 - 13) paliw napędowych;
 - 14) akt, dokumentów, rękopisów, metali szlachetnych w złomie i w sztabach, kart płatniczych i kredytowych, programów komputerowych, danych przechowywanych w jednostkach centralnych komputerów i wymiennych nośnikach danych;
 - 15) inwentarza żywego:
 - a) hodowanego w gospodarstwach wielokostadnych (fermowych) lub hodowanego w celu produkcji surowca dla przemysłu futrzarskiego, mięsnego i włókienniczego, jak również produktów z niego uzyskanych,
 - b) hodowanego w pozostałych miejscach lub celach – w liczbie powyżej 50 sztuk;
 - 16) zwierząt futerkowych, jak również produktów z nich uzyskanych;
 - 17) zwierząt egzotycznych, jak również produktów z nich uzyskanych;
 - 18) gruntów, gleby, dróg, placów, naturalnych wód powierzchniowych lub podziemnych, zbiorników wodnych (naturalnych lub sztucznych) i zwierząt w nich hodowanych, kanałów, rowów;
 - 19) pszczoł i ulów pszczelich;
 - 20) upraw jakichkolwiek roślin, w tym przede wszystkim: zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych;
 - 21) sprzętu pływającego (w tym skuterów wodnych, jachtów żaglowych i motorowych), szynowego i statków powietrznych oraz w częściach zamiennych do nich, z wyjątkiem modelu latającego zdefiniowanego w § 2 pkt 30;
 - 22) ziemiopłodów przechowywanych przez Ubezpieczonego w stertach, stogach lub kopcach, chyba że zakres ochrony ubezpieczeniowej zostanie rozszerzony o Klauzulę nr A9 Ubezpieczenie słomy i siana złożonego w stógi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia;
 - 23) mienia będącego przedmiotem umowy ubezpieczenia obowiązkowego pojazdów mechanicznych;
 - 24) mienia poza miejscem ubezpieczenia, chyba że zakres ochrony ubezpieczeniowej zostanie rozszerzony o Klauzulę nr A6 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia.
2. Ponadto w garażu (także stanowiącego część domu jednorodzinnego) i budynkach gospodarczych ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
- 1) sprzęt audiowizualny, elektroniczny, komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne;
 - 2) pieniądze, środki płatnicze oraz papiery wartościowe;
 - 3) antyki, dzieła sztuki, biżuteria.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
- 1) wyrządzenia szkody umyślnie lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, jego osób bliskich lub osób pracujących w gospodarstwie rolnym;
 - 2) pozostawiania przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, jego osoby bliskie lub osoby pracujące w gospodarstwie rolnym w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 z późn. zm.), jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody;
 - 3) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych oraz okresowej kontroli i remontów przedmiotu ubezpieczenia, braku utrzymania obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym, a także powstałych wskutek braku konserwacji obiektów budowlanych oraz instalacji w tych obiektach lub wynikających z faktu, że konstrukcja tych obiektów nie odpowiada przepisom prawa, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
 - 4) budowy, przebudowy, rozbudowy lub odbudowy bez wymaganych prawem zezwoleń zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
 - 5) błędów w sztuce budowlanej, wad konstrukcyjnych, materiałowych, projektowych ubezpieczonego domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego lub budynku gospodarczego;
 - 6) nieprzerwanego przez okres co najmniej 3 miesięcy niezamieszkania lub nieużytkowania domu jednorodzinnego, garażu wolnostojącego lub budynku gospodarczego;
 - 7) decyzji administracyjnej;
 - 8) aktu terroru, działań wojennych, stanu wojennego i wyjątkowego, rozruchów i zamieszek społecznych lub politycznych, rewolucji, zamieszek cywilnych i wojskowych, manifestacji, sabotażu, strajków oraz w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez legalne władze, a także szkód powstałych poprzez nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych;
 - 9) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska naturalnego lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi lub zanieczyszczeniami emitowanymi do otoczenia, bądź działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego oraz w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi lub przemysłowymi;
 - 10) procesu modyfikacji genetycznej;
 - 11) zapadania się ziemi w odniesieniu do:
 - a) szkód górniczych, w rozumieniu prawa górniczego i geologicznego,
 - b) szkód powstałych w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - 12) katastrofy budowlanej, tj. niezamierzonego i gwałtownego zniszczenia obiektu budowlanego lub jego części w rozumieniu prawa budowlanego;
 - 13) upadku na ubezpieczone mienie: drzew, masztów, słupów, latarni, kominów i innych budowli, w całości lub oderwanych części, jeżeli ich upadek nastąpił z powodu zaniedbań konserwacji/ utrzymania, a ten obowiązek należał do Ubezpieczonego lub jego osób bliskich;
 - 14) działania wiatru o prędkości mniejszej niż 13 m/s, chyba że w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono szkody spowodowane silnym wiatrem;
 - 15) długotrwałego, naturalnego osiadania budynku i przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej;
 - 16) powodzi w mieniu znajdującym się na terenie zalewowym;
 - 17) przedostania się deszczu nawałnego, gradu lub pod naporem śniegu, spowodowanego przez niezamknięte, nieszczelne lub niezabezpieczone okna, drzwi bądź inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia, uszczelnienia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub jego osób bliskich;
 - 18) długotrwałego naporu śniegu, w przypadku gdy na Ubezpieczonym, jego osobach bliskich, osobach, za które ponosi odpowiedzialność, lub właścicielu domu jednorodzinnego bądź budynków gospodarczych spoczywa obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego, a osoby te zaniechały dopełnienia tego obowiązku;

- 19) nasiąkania lub zalania wodą ruchomości domowych złożonych lub składowanych w suterrenach, jeżeli mienie to nie było złożone na wysokości co najmniej 10 cm ponad poziomem podłogi (posadzki);
 - 20) powolnego i systematycznego działania czynników: termicznych i biologicznych (w tym porostów, insektów, bakterii pleśni, grzybów), działania chorób oraz szkodników;
 - 21) zawilgocenia lub zagrzybienia pomieszczeń powstałego w wyniku przenikania wód gruntowych;
 - 22) wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych i ogrzewczych w wyniku pęknięcia rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarzania wody lub innej cieczy będącego efektem nieutrzymania właściwej temperatury w pomieszczeniu, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego lub jego osób bliskich;
 - 23) eksploatacji, samoistnego pogarszania się naturalnych właściwości mienia, kurczenia, rozszerzania, wyparowania, ubytku lub utraty wagi, działania światła, odkształcania lub deformacji, wyrzucenia, odprysnięcia, pęknięcia, odpadnięcia części przedmiotu, rdzewienia, korozji, kawitacji, powstania kamienia kotłowego, starzenia się izolacji oraz zmian: wilgotności, temperatury, zapachu, koloru, struktury lub stanu wykończenia – nieograniczające w żaden sposób funkcjonalności mienia;
 - 24) poplamienia, zadrapania, zabrudzenia;
 - 25) działania procesów chemicznych lub fizycznych, które zachodzą wewnątrz ubezpieczonego mienia, chyba że w ich następstwie powstał ogień;
 - 26) mycia lub czyszczenia ubezpieczonego mienia środkami, preparatami lub urządzeniami nieprzystosowanymi do tego celu lub do danej powierzchni;
 - 27) wybuchu:
 - a) wywołanego przez Ubezpieczonego na skutek prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności rolniczej lub magazynowej,
 - b) w silnikach spalinowych lub wybuchowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją;
 - 28) przypalenia lub osmalenia, oparów lub innych wyziewów powstałych w trakcie prowadzenia przez Ubezpieczonego działalności rolniczej, chyba że następstwem tych zdarzeń był ogień;
 - 29) powstania awarii, stanów awaryjnych lub normalnej pracy instalacji, osprzętu, maszyn i urządzeń, indukcji impulsów napięciowych, tj.: zwarcia, przeciążenia lub uszkodzeń przedmiotu ubezpieczenia z innych przyczyn elektrycznych, chyba że szkoda powstała na skutek uderzenia pioruna lub następstwem wymienionych zdarzeń były ogień, eksplozja, dym lub sadza, zalanie albo zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o Klauzulę A5 Ubezpieczenie mienia od prądu;
 - 30) niewłaściwego przechowywania lub użytkowania ubezpieczonego mienia niezgodnie z przeznaczeniem lub z instrukcją obsługi;
 - 31) zaginięcia, sprzeniewierzenia, przywłaszczenia, defraudacji, usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, podstęp, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawienia w błędzie, poświadczenia nieprawdy, fałszerstwa;
 - 32) usiłowania popełnienia lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa albo samobójstwa;
 - 33) posługiwania się przez Ubezpieczonego bronią palną;
 - 34) użycia lub przechowywania w miejscu ubezpieczenia materiałów wybuchowych;
 - 35) działania roślin, owadów, ptaków;
 - 36) działania zwierząt, chyba że zakres ochrony ubezpieczeniowej zostanie rozszerzony o Klauzulę nr A8 Ubezpieczenie mienia od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie;
 - 37) przerwy w świadczeniu usług telekomunikacyjnych oraz w dostawie energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu lub innych mediów;
 - 38) obliczania, porównywania, rozróżniania, porządkowania lub przetwarzania danych, niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania danych, działania wirusów komputerowych, działań związanych z zawieraniem umów przez internet, intranet, extranet lub za pośrednictwem stron internetowych Ubezpieczonego, jego adresu internetowego lub poprzez przesyłanie poczty elektronicznej lub dokumentów przy wykorzystaniu elektronicznych środków przekazu;
 - 39) wpadnięcia ubezpieczonego mienia do wody lub innej cieczy, które było spowodowane działaniem człowieka.
4. W przypadku ubezpieczenia inwentarza żywego Towarzystwo również nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
- 1) choroby lub wypadku zwierzęcia;
 - 2) zaniedbania szczepień ochronnych oraz innych zabiegów profilaktycznych;
 - 3) wad wrodzonych lub zwyrodnieniowych zmian w kończynach zwierząt;
 - 4) padnięcia lub uboju z powodu starości;
 - 5) selekcji negatywnej stada;
 - 6) prowadzenia doświadczalnych metod hodowli;
 - 7) zaniedbań związanych z niewłaściwym odżywianiem zwierząt bez względu na przyczynę nieprawidłowego żywienia, karmienia paszą nieodpowiednią dla danego gatunku lub paszą o złej jakości, stwierdzonych przez pracownika służby weterynaryjnej;
 - 8) zatrucia pokarmowego spowodowanego stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów;
 - 9) niedostatecznej opieki i nadzoru, nadmiernego obciążenia pracą oraz złego traktowania zwierząt ze strony Ubezpieczonego lub osób, którym zwierzę zostało powierzone;
 - 10) przebywania zwierząt w pomieszczeniach nieodpowiednich, stale zawilgaczanych z powodu nieszczelności urządzeń kanalizacyjnych lub pokryć dachowych;
 - 11) transportu zwierząt;
 - 12) powstałe wskutek przyczyn niezidentyfikowanych.
5. Ponadto Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za:
- 1) szkody powstałe w antykach i dziełach sztuki, jeżeli Ubezpieczony w razie szkody nie przedstawi następujących dokumentów:
 - a) potwierdzenia faktu nabycia antyku/dzieła sztuki w postaci faktury lub rachunku zakupu lub umowy kupna, oraz
 - b) wyceny antyku/dzieła sztuki przez rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki, osoby będące biegłymi sądowymi;
 - 2) szkody powstałe w okresie gwarancji, za które odpowiada producent, serwisant, sprzedawca lub dostawca;
 - 3) straty finansowe, takie jak: utrata zysku lub przychodu, wynikające z utraty kart płatniczych i kredytowych, a także kar umownych, kar pieniężnych, grzywnien sądowych i administracyjnych i innych zobowiązań pieniężnych;
 - 4) koszty poniesione na badanie lub leczenie zwierząt, jak również koszty poniesionych w związku z padnięciem zwierząt lub ubojem z konieczności, w tym kosztów transportu i utylizacji.
6. Niezależnie od ograniczeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 2, jeżeli zakres ochrony ubezpieczeniowej nie zostanie rozszerzony o postanowienia klauzul dodatkowych, Towarzystwo nie odpowiada również za szkody:
- 1) powstałe na skutek kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu, w tym graffiti (Klauzula nr A2);
 - 2) powstałe na skutek stłuczenia (rozbicia) ubezpieczonego mienia (Klauzula nr A3 i Klauzula nr A4);
 - 3) powstałe na skutek przepięcia (Klauzula nr A5);
 - 4) powstałe poza miejscem ubezpieczenia (Klauzula nr A6 i Klauzula nr A10);
 - 5) w inwentarzu żywym na skutek porażenia prądem elektrycznym (Klauzula nr A7);
 - 6) wyrządzone przez dzikie zwierzęta (Klauzula nr A8);
 - 7) w słomie/sianie w stogach (Klauzula nr A9).
 - 8) assistance (Klauzula nr A11)
 - 9) w budynkach według wartości odtworzeniowej (Klauzula nr A12)

Suma ubezpieczenia

§ 8

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do kategorii mienia, dla której została ustalona.

2. Sumy ubezpieczenia w umowach ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU są określone przez Ubezpieczającego dla:

- 1) ruchomości domowych i stałych elementów:
 - a) w wartości odtworzeniowej – dla mienia ruchomego nie starszego niż 5 lat i dla stałych elementów wyposażenia nie starszych niż lat 20,
 - b) w wartości rzeczywistej – dla pozostałych ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia, niewymienionych w ppkt a; z zastrzeżeniem § 9 ust. 1;
 - 2) ruchomości rolnych, budowli i obiektów małej architektury – w wartości rzeczywistej,
 - 3) fotowoltaiki i kolektorów słonecznych – w wartości odtworzeniowej, z tym że wartość ta powinna uwzględniać koszty montażu i regulacji;
 - 4) inwentarza żywego:
 - a) przeznaczonego na opas lub do tuczu – jako iloczyn wagi zwierzęcia i średniej ceny skupu 1 kg żywca w województwie, na którego obszarze znajduje się miejsce ubezpieczenia,
 - b) hodowlanych (zarodowych) lub sportowych – udokumentowanej indywidualnej wyceny;
 - 5) ziemiopłodów, materiałów i zapasów – w wartości rynkowej; z zastrzeżeniem § 9 ust. 4;
3. Sumy ubezpieczenia dla rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej mienia ubezpieczonego, o których mowa w klauzulach dodatkowych, nie mogą być wyższe niż suma ubezpieczenia, jaka została ustalona dla tego mienia ubezpieczonego w zakresie wszystkich ryzyk.
4. Za zgodą Centrali Towarzystwa może nastąpić podwyższenie limitów, o których mowa w klauzulach dodatkowych.
5. Każdorazowa wypłata odszkodowania pomniejsza kwotę wynikającą z sumy ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności. W razie wypłaty odszkodowania kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek uprzedniej wypłaty odszkodowania.
6. Na piśmie wniosek Ubezpieczającego może nastąpić podwyższenie lub uzupełnienie sumy ubezpieczenia ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

Limity odpowiedzialności

§ 9

1. W granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych, stałych elementów, ustanawia się następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa:
 - 1) z tytułu szkód w sprzęcie audiowizualnym, fotograficznym, komputerowym, elektronicznym oraz instrumentach muzycznych – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
 - 2) z tytułu szkód w biżuterii – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20.000 zł;
 - 3) z tytułu szkód w gotówce i innych środkach płatniczych krajowych oraz zagranicznych papierach wartościowych – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 5.000 zł;
 - 4) z tytułu szkód w sprzęcie biurowym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia.
2. W granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych znajdujących się w budynku gospodarczym, garażu wolnostojącym, ustanawia się na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu szkód w ruchomościach domowych w wysokości 20% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 10.000 zł.
3. W granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów ustanawia się na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa:
 - 1) z tytułu szkód w stałych elementach wyposażenia znajdujących się w domu jednorodzinnym – w wysokości 50% sumy ubezpieczenia;
 - 2) z tytułu szkód w stałych elementach wyposażenia znajdujących się w budynku gospodarczym – w wysokości 50% sumy ubezpieczenia;
 - 3) z tytułu szkód w rzeczach ruchomych czasowo znajdujących się w posiadaniu Ubezpieczonego – 30% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 8.000 zł;
 - 4) z tytułu szkód w mieniu innym niż wymienione w ust. 1, 2, 3 pkt 1)-4) w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.
4. Maksymalna suma ubezpieczenia, jaką może zadeklarować Ubezpieczający w umowie ubezpieczenia, wynosi:

- 1) dla ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia domu jednorodzinnego – 200.000 zł;
- 2) dla ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia budynków gospodarczych – 100.000 zł;
- 3) dla fotowoltaiki i kolektorów słonecznych – 70.000 zł;
- 4) dla ruchomości rolnych – 500.000 zł;
- 5) dla inwentarza żywego – odpowiadająca wartości 50 sztuk;
- 6) dla ziemiopłodów, materiałów i zapasów – 300.000 zł;
- 7) dla budowli – 100.000 zł;
- 8) dla małej architektury – 30.000 zł;

podwyższenie powyższych limitów jest możliwe tylko przy uzyskaniu zgody Centrali Towarzystwa.

Obowiązki i zalecenia dotyczące utrzymania mienia

§ 10

Ubezpieczony jest zobowiązany do:

- 1) wykonywania przeglądów technicznych, badań okresowych ubezpieczonego mienia oraz innych czynności, których wymagają przepisy prawa;
- 2) przeprowadzania remontów okresowych i bieżącego konserwowania ubezpieczonego mienia;
- 3) stosowania adekwatnych środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem instalacji wodnych i centralnego ogrzewania;
- 4) zamknięcia, opróżnienia z wody oraz utrzymywania opróżnionych instalacji wodnych i grzewczych w domach jednorodzinnych, garażach wolnostojących, budynkach gospodarczych lub mieszkaniach czasowo nieużywanych i niedozorowanych.

Ustalenie zakresu szkody i wysokości odszkodowania

§ 11

Odszkodowanie ustala się w granicach sumy ubezpieczenia i limitów określonych dla poszczególnych kategorii mienia lub klauzulach dodatkowych i w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody z zastrzeżeniem postanowień § 12.

§ 12

1. Rozmiar szkody ustalany jest na podstawie stwierdzonych skutków zaistniałego zdarzenia ubezpieczeniowego i kosztów do odtworzenia stanu istniejącego przed wystąpieniem szkody, bez uwzględnienia modernizacji ubezpieczonego mienia.
2. Rozmiar szkody dla poszczególnych rodzajów mienia określa się według cen z dnia ustalenia odszkodowania, przyjmując:
 - 1) dla ruchomości domowych i stałych elementów:
 - a) wartość odtworzeniową – dla mienia ruchomego nie starszego niż 5 lat i dla stałych elementów wyposażenia nie starszych niż lat 20,
 - b) wartość rzeczywistą – dla pozostałych ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia, niewymienionych w ppkt a);
 - 2) dla ruchomości rolnych, budowli i obiektów małej architektury – w wartość rzeczywistą;
 - 3) dla antyków, dzieł sztuki i biżuterii – w wartości rynkowej,
 - 4) dla gotówki – według jej wartości nominalnej; w przypadku gotówki w walutach obcych – według ich wartości nominalnej, przeliczonej na złote według średniego kursu walut obcych ustalonego przez Prezesa NBP;
 - 5) dla papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu giełdowego – według ceny giełdowej w dniu powstania szkody;
 - 6) dla inwentarza żywego:
 - a) przeznaczonego na opas lub do tuczu – jako iloczyn wagi zwierzęcia i średniej ceny skupu 1 kg żywca w województwie, na którego obszarze znajduje się miejsce ubezpieczenia,
 - b) hodowlanych (zarodowych) lub sportowych – udokumentowanej indywidualnej wyceny.
3. Odszkodowanie może być obliczone na podstawie:
 - 1) kosztorysu wraz z rachunkiem lub każdego innego dokumentu potwierdzającego wysokość szkody. Kosztorys wraz z rachunkiem lub inny dokument potwierdzający wysokość szkody winny obejmować zakres uszkodzeń przyjętych w protokole szkody; kosztorys podlega weryfikacji przez Towarzystwo do średnich cen materiałów i usług

- w województwie, na którego obszarze znajduje się ubezpieczone mienie;
- 2) kosztorysu naprawy lub odbudowy dokonanej systemem gospodarczym. Przedłożony kosztorys podlega weryfikacji przez Towarzystwo do średnich cen materiałów i usług w województwie, na którego obszarze znajduje się ubezpieczone mienie.
 4. W sytuacji braku możliwości ustalenia stopnia zużycia eksploatacyjnego wobec nieudokumentowania przez Ubezpieczonego zakupu przedmiotu ubezpieczenia lub wobec ustalenia co najmniej 70% stopnia zużycia eksploatacyjnego przedmiotu ubezpieczenia, w przypadku gdy przedmiot ubezpieczenia był w stanie nadającym się do użytku, jego zużycie eksploatacyjne ustala się na poziomie 70%.
 5. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia lub sumy ubezpieczenia.
 6. Przy ustalaniu wartości odszkodowania nie uwzględnia się:
 - 1) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięciu zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów;
 - 2) wartości naukowej lub sentymentalnej ubezpieczonego mienia;
 - 3) wartości kolekcjonerskiej, zabytkowej lub artystycznej, chyba że przedmioty te należą do antyków lub dzieł sztuki zdefiniowanych w niniejszych OWU;
 - 4) kosztów wynikających z tego, że nie są dostępne części zamienne lub materiały potrzebne do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
 7. W przypadku szkód w mieniu powstałych w wyniku uderzenia pojazdu eksploatowanego przez Ubezpieczonego lub jego osoby bliskie lub osoby pracujące w gospodarstwie rolnym wysokość odszkodowania pomniejsza się o franszyzę redukującą w wysokości 30%.

Klauzule dodatkowe

§ 13

Klauzula nr A1

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, będące bezpośrednim następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia na skutek jakiegokolwiek zdarzenia ubezpieczeniowego, które nie zostało wyłączone na mocy postanowień określonych w § 7, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie niniejszej Klauzuli, jest możliwe pod warunkiem, że budynek wchodzący w skład gospodarstwa rolnego ubezpieczony jest w Towarzystwie, na podstawie Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.
3. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody polegające na uszkodzeniu tynków zewnętrznych i elewacji na skutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych lub obłania wodą lub inną cieczą w następstwie ruchu pojazdów.
4. Suma ubezpieczenia zostaje ustalona odrębnie dla każdego budynku i musi odpowiadać sumie ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego ubezpieczonego na podstawie ustawy.
5. Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z postanowieniami określonymi w OWU.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A2

Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem:

- 1) kradzieży stałych zewnętrznych elementów wykończeniowych budynku;
 - 2) kradzieży z włamaniem do budynku;
 - 3) rabunku;
 - 4) wandalizmu.
2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie niniejszej Klauzuli, jest możliwe pod warunkiem zabezpieczenia mienia co najmniej zgodnie z minimalnymi wymogami określonymi w niniejszej Klauzuli.
 3. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej od kradzieży z włamaniem i wandalizmu mogą zostać objęte ruchomości domowe i stałe elementy wyposażenia domów jednorodzinnych będących w trakcie budowy, pod warunkiem że dom jednorodzinny:
 - 1) ubezpieczony jest w Towarzystwie na podstawie Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), oraz
 - 2) spełnia minimalne wymogi zabezpieczenia mienia, o których mowa w ust. 7 niniejszej Klauzuli, oraz
 - 3) jest objęty czynną umową o monitorowanie obiektu elektronicznym systemem antywłamaniowym z podłączeniem do stacji monitoringu z włączeniem do akcji załóg patroloowo-interwencyjnych.
 4. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są także szkody powstałe na skutek graffiti; limit odpowiedzialności Towarzystwa ograniczony jest do 5.000 zł, nie więcej jednak niż łączna suma ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu.
 5. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej od szkód powstałych na skutek graffiti są objęte również budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, ubezpieczone w Towarzystwie, na podstawie Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.).
 6. W zakresie ochrony ubezpieczeniowej Towarzystwo pokrywa również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty związane z naprawą uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien i drzwi; limit odpowiedzialności Towarzystwa ograniczony jest do 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu.
 7. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) kradzieży przedmiotu ubezpieczenia bez dokonania włamania; wyłączenie nie dotyczy stałych elementów wyposażenia domu jednorodzinnego, z zastrzeżeniem pkt 2;
 - 2) kradzieży stałych elementów wykończeniowych budynku bez uprzedniego ich demontażu z użyciem narzędzi;
 - 3) otwarcia zamków, klódek lub innych zabezpieczeń w sposób inny niż poprzez włamanie lub na skutek wcześniejszego rabunku kluczy, pilotów lub innych zabezpieczeń;
 - 4) braku uzbrojenia (załączenia) w monitorowanym domu jednorodzinny będący w trakcie budowy systemu alarmowego oraz jeżeli jego zadziałanie nie zostało potwierdzone komunikatem (raportem) o zdarzeniu zarejestrowanym w stacji monitoringu;
 - 5) stłuczenia lub uszkodzenia mienia, które może zostać ubezpieczone w ramach Klauzuli nr A3 Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia;
 - 6) naklejania lub umieszczania w inny sposób na ubezpieczonym mieniu różnego rodzaju plakatów, ogłoszeń albo tablic.
 8. Minimalne wymogi zabezpieczenia mienia:
 - 1) dostęp do ubezpieczonych ruchomości domowych, ruchomości rolnych, zapasów, ziemiopłodów, materiałów i stałych elementów wyposażenia jest utrudniony w ten sposób, że wejście w posiadanie tych ruchomości wymaga użycia siły fizycznej lub narzędzi; pomieszczenia posiadające ściany zewnętrzne wykonane z materiałów ażurowych (np. siatka druciana) lub tworzyw sztucznych (np. namioty, plandeki) nie są uważane za pomieszczenia należące do zabezpieczonych;
 - 2) wszystkie drzwi zewnętrzne domu jednorodzinnego, z zastrzeżeniem pkt 4 i 5 poniżej, są pełne, w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub

wyważenie nie było możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;

- 3) drzwi zewnętrzne domu jednorodzinnego są zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe; dopuszcza się również zamknięcie na jeden atestowany zamek wielopunktowy lub elektroniczny zamontowany w atestowanych drzwiach przeciwwłamaniowych;
 - 4) drzwi zewnętrzne oszklone (z wyłączeniem drzwi balkonowych lub tarasowych) są zaopatrzone w zamki, których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do domu jednorodzinnego; drzwi oszklone uważa się za wystarczająco zabezpieczone, pod warunkiem że maksymalny wymiar oszklonego otworu (długość lub szerokość) nie przekracza 20 cm lub jeżeli przeszklenia oszklone są szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P3;
 - 5) drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna znajdują się w należytym stanie technicznym, są tak umocowane, osadzone i zamknięte, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby obce nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów; w przypadku drzwi dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być dodatkowo unieruchomione przy pomocy zasuw z dołu i z góry od wewnętrznej strony;
 - 6) wszystkie drzwi zewnętrzne do budynków gospodarczych są zamykane na minimum jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową, lub inny atestowany system zabezpieczenia przeciwwłamaniowego;
 - 7) okna i inne otwory zewnętrzne pomieszczeń muszą być zamknięte w czasie nieobecności w domu jednorodzinnym;
 - 8) klucze do zamków muszą się znajdować w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego i jego osób bliskich lub osoby uprawnionej przez Ubezpieczonego do przechowywania kluczy.
9. Suma ubezpieczenia mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu ustalana jest łącznie dla wszystkich rodzajów mienia i nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia domów jednorodzinnych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A3

Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia.
2. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są nieuszkodzone i zamontowane na stałe:
 - 1) oszklenia okienne i drzwiowe;
 - 2) oszklenia ściennie i dachowe, w tym szklane przegrody ściennie;
 - 3) wykładziny ceramiczne, szklane lub kamienne (z wyłączeniem podłogowych);
 - 4) szklane zabudowy balkonów i tarasów;
 - 5) ceramiczne, szklane lub kamienne białe, parapety;
 - 6) lustra zamontowane na stałe;
 - 7) elementy szklane lub kamienne stanowiące część składową mebli;
 - 8) ceramiczne, szklane lub indukcyjne płyty grzewcze;
 - 9) szyby piekarnikowe, szyby urządzeń mikrofalowych AGD, szyby kominkowe;
 - 10) szklane kabiny prysznicowe, szklane parawany łazienkowe;
 - 11) ceramiczne lub szklane umywalki, wanny, brodziki, muszle klozetowe, bidety;
 - 12) lustra i witraże;
 - 13) akwaria i terraria.
3. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są także niezbędne koszty montażu.
4. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) zdarzeń objętych zakresem od wszystkich ryzyk;
 - 2) kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku lub wandalizmu;
 - 3) przewozu, montażu i demontażu ubezpieczonych przedmiotów w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz prac remontowych prowadzonych w obrębie ubezpieczonego budynku.

5. Zakres ochrony ubezpieczeniowej szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe:

- 1) w szkłe stanowiącym osprzęt urządzeń technicznych (maszyn, aparatów) oraz osprzęt wszelkiego rodzaju instalacji;
 - 2) w szkłe artystycznym, witrażach zabytkowych, szybach szklarni, oszkleniu oranżerii i inspektów;
 - 3) w maszynach rolniczych i innych środkach transportu.
6. Suma ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia stałych elementów wyposażenia domów jednorodzinnych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk, nie wyższa jednak niż 5.000 zł.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A4

Ubezpieczenie oszklenia baterii, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia oszklenia baterii, kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.
2. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęte są także koszty montażu i regulacji.
3. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
 - 1) zdarzeń objętych zakresem od wszystkich ryzyk;
 - 2) kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku lub wandalizmu;
 - 3) uszkodzenia lub awarii pokrytych w zakresie gwarancji producenta;
 - 4) przewozu, montażu i demontażu ubezpieczonych przedmiotów w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz prac remontowych prowadzonych w obrębie ubezpieczonego budynku;
 - 5) niewłaściwego działania lub wady ogniw fotowoltaicznych czy kolektora słonecznego lub innego elementu systemu solarnego;
 - 6) braku umiejętności obsługi instalacji fotowoltaicznej;
 - 7) przemarzania konstrukcji wsporczych, fundamentów.
4. Suma ubezpieczenia oszkleń baterii, kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych musi odpowiadać sumie ubezpieczenia fotowoltaiki i kolektorów słonecznych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A5

Ubezpieczenie mienia od przepięć

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem przepięcia.
2. Suma ubezpieczenia mienia od przepięć nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia domów jednorodzinnych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk, nie wyższa jednak niż 50.000 zł.
3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A6

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym używanym przez Ubezpieczonego lub jego osoby bliskie poza miejscem ubezpieczenia.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje także szkody powstałe na skutek rabunku.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również sprzęt elektroniczny, w zakresie kradzieży z włamaniem, pod warunkiem zabezpieczenia tego sprzętu co najmniej zgodnie z wymogami określonymi w ust. 5.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe lub zwiększone wskutek wypadku drogowego środka transportu należącego do Ubezpieczonego, jeżeli wypadek ten został spowodowany przez pojazd niedopuszczony do ruchu drogowego zgodnie z obowiązującymi przepisami bądź też szkoda powstała lub została zwiększona wskutek

niewłaściwego opakowania sprzętu, niezgodnie z zaleceniami producenta, lub wskutek braku takiego opakowania.

5. Minimalne wymagane zabezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia:
 - 1) sprzęt elektroniczny musi być przechowywany w pomieszczeniach spełniających minimalne wymagania zabezpieczeń przed kradzieżą z włamaniem określonych w ust. 8 Klauzuli nr A2 – Ubezpieczenie mienia od kradzieży, kradzieży z włamaniem, rabunku i wandalizmu;
 - 2) pojazd, w którym przewożony ma być sprzęt elektroniczny:
 - a) posiada twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję) oraz co najmniej jedno zabezpieczenie antywłamaniowe, tj. alarm lub immobilizer lub blokadę skrzyni biegów itp., i w czasie każdego postoju pojazd musi być całkowicie zamknięty, a zabezpieczenie przeciwkradzieżowe uruchomione,
 - b) w czasie postoju w godzinach: 22.00-06.00 pojazd zaparkowany będzie na parkingu strzeżonym albo znajdował się będzie w garażu zamkniętym;
 - 3) sprzęt elektroniczny pozostawiony w pojeździe musi być zamknięty w bagażniku lub w innym schowku stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu.
6. Suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk, nie wyższa jednak niż 10.000 zł.
7. Udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie wynosi 15% ustalonego odszkodowania. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A7

Ubezpieczenie inwentarza żywego od porażenia prądem

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej dla inwentarza żywego zostaje rozszerzony o szkody będące bezpośrednim następstwem działania prądu elektrycznego powodującego śmierć zwierzęcia.
2. Za sumę ubezpieczenia w ubezpieczeniu inwentarza żywego od porażenia prądem przyjmuje się sumę ubezpieczenia inwentarza żywego objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk.
3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A8

Ubezpieczenie mienia od szkód wyrządzonych przez zwierzęta dzikie

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane przez zwierzęta dzikie.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje szkody powstałe w ruchomościach domowych i stałych elementów wyposażenia domów jednorodzinnych.
3. Suma ubezpieczenia mienia od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wyposażenia domów jednorodzinnych objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk, nie wyższa jednak niż 10.000 zł.
4. Dla ubezpieczenia szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie ustala się udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie w wysokości 10% ustalonego odszkodowania, jednak nie mniej niż 100 zł. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A9

Ubezpieczenie słomy i siana złożonego w stogi na terenie gospodarstwa rolnego od ognia

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w słomie i sianie złożonym w stogi, stanowiących ziemiopłody, na skutek działania ognia powstałego na terenie gospodarstwa rolnego poza siedliskiem.
2. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej może zostać objęta słoma i siano złożone w stogi, pod warunkiem że:

- 1) zachowana zostanie odległość pomiędzy najbliższymi stogami słomy lub siana wynosząca co najmniej 100 m;
 - 2) wokół stogu słomy i siana w ciągu całego okresu ubezpieczenia utrzymywany będzie pas gleby w „czarnym ugorze” o szerokości co najmniej 10 m – dotyczy przypadku, gdy stogi słomy lub siana ustawione będą na gruntach ornych lub łąkach i pastwiskach.
3. Sumę ubezpieczenia dla słomy i siana złożonego w stogi ustala Ubezpieczający, z zastrzeżeniem:
 - 1) na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe nie może być wyższa niż 50% sumy ubezpieczenia ziemiopłodów, materiałów i zapasów objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie od wszystkich ryzyk, nie wyższa jednak niż 100.000 zł;
 - 2) limit odpowiedzialności dla jednego stogu słomy czy siana nie może być większy niż 20.000 zł.
 4. Dla ubezpieczenia słomy i siana złożonego w stogi ustala się udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie w wysokości 10% ustalonego odszkodowania, jednak nie mniej niż 300 zł. Nie ma możliwości zniesienia udziału własnego.
 5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A10

Ubezpieczenie nagrobków

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w nagrobku cmentarnym stanowiącym obiekt budowlany znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będący przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje szkody powstałe na skutek zdarzeń losowych: uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów albo ich części, powodzi, silnego wiatru, lawiny, kradzieży i wandalizmu.
3. W zakresie kradzieży i wandalizmu Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, pod warunkiem że wszystkie elementy nagrobka cmentarnego są przytwierdzone w taki sposób, że ich zdemontowanie nie jest możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły lub narzędzi.
4. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe:
 - 1) w elementach dekoracyjnych nagrobka albo stanowiących dodatkowe wyposażenie, tj.: ławek, roślin, wazonów, mis, zdjęć, rzeźb, posągów nieprzytwierdzonych na stałe do nagrobka;
 - 2) na skutek osuwania lub zapadania się ziemi;
 - 3) na skutek zabrudzenia, opalenia, wylania wosku;
 - 4) na skutek działalności zarządców cmentarzy, firm pogrzebowych i kamieniarskich.
5. Sumę ubezpieczenia nagrobka cmentarnego ustala Ubezpieczający w wartości rzeczywistej, jednak nie może ona być wyższa niż 7.500 zł.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A11

Ubezpieczenie assistance

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie assistance.
2. Pojęcia zdefiniowane w OWU w § 2 Definicje mają zastosowanie w ubezpieczeniu assistance.
3. Dodatkowo w ramach niniejszych OWU w ubezpieczeniu assistance przez użyte w nich określenia rozumie się:
 - a) **awaria sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT** – wadliwe funkcjonowanie sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT wynikające z przyczyn wewnętrznych pochodzenia mechanicznego, elektrycznego, elektronicznego lub hydraulicznego. Awaria sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT nie obejmuje konieczności uzupełniania materiałów eksploatacyjnych, obsługi bieżącej i okresowej oraz dostawy i montażu akcesoriów do obsługi urządzenia;
 - b) **awaria sprzętu sportowego** – nagle i nieprzewidziane zatrzymanie funkcjonowania elementu mechanicznego sprzętu sportowego (bieżnie, masażery, rowery treningowe, orbitreki, stepper, twistery, wioślarze) w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego, powodujące brak możliwości użytkowania sprzętu zgodnie z jego przeznaczeniem i niespowodowane bezpośrednim działaniem człowieka;

- c) **awaria lub uszkodzenie roweru** – nagłe i nieprzewidziane zatrzymanie funkcjonowania elementu mechanicznego roweru, powodujące brak możliwości użytkowania roweru zgodnie z jego przeznaczeniem i niespowodowane bezpośrednim działaniem człowieka. Jako awarię roweru uznaje się również awarię ogumienia w postaci: przebicia lub pęknięcia opony lub dętki, niesprawnego działania wentyli rowerowych oraz innych przyczyn niezależnych od bezpośredniego działania człowieka, z powodu których uchodzi powietrze z opony lub dętki;
- d) **Centrum Alarmowe** – Europ Assistance Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Postępu 21c, 02-676 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000034499, NIP 525-10-32-299, Regon 011827515, jako podmiot współpracujący z Towarzystwem w zakresie realizacji świadczeń w ramach assistance;
- e) **miejsce ubezpieczenia** – w przypadku ubezpieczenia assistance aktualne miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- f) **cyberatak** – nielegalne celowe działanie powodujące wtargnięcie do sprzętu IT Ubezpieczonego poprzez wykorzystanie komputerów, Internetu, wirusów komputerowych i innych środków przechowywania lub rozprzestrzeniania informacji, które ma na celu uszkodzenie, zniszczenie lub kopiowanie informacji bez wiedzy i upoważnienia Ubezpieczonego;
- g) **cybermobbing** – pomówienie, zniesławienie lub znieważenie Ubezpieczonego w Internecie, które osoby trzecie są w stanie potwierdzić;
- h) **lekarz pierwszego kontaktu** – osoba uprawniona do wykonywania zawodu lekarza wskazana przez Centrum Alarmowe;
- i) **nagłe zachorowanie** – stan chorobowy powstały w sposób nagły, wymagający natychmiastowej pomocy medycznej, którego następstwem jest potrzeba skorzystania z pomocy specjalistycznej;
- j) **nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze** – nagłe zdarzenie związane z użytkowaniem roweru, powstałe w okresie odpowiedzialności Ubezpieczyciela, wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozstroju zdrowia;
- k) **sprzęt AGD/RTV** – następujące urządzenia znajdujące się w miejscu ubezpieczenia, których wiek nie przekracza 5 lat: kuchnia gazowa, elektryczna lub indukcyjna, lodówka, zamrażarka, chłodziarko-zamrażarka, pralka, pralko-suszarka, elektryczna suszarka na ubrania, zmywarka, telewizor, radio, odtwarzacz wideo, odtwarzacz DVD i Blu-ray, o ile nie są nabyte w ramach prowadzonej działalności gospodarczej;
- l) **sprzęt IT** – znajdujący się w miejscu ubezpieczenia i będący własnością Ubezpieczonego: komputer stacjonarny wraz z monitorem, komputer przenośny, tablet, telefon komórkowy, który został zakupiony jako fabrycznie nowy i którego wiek nie przekracza 5 lat, o ile nie są nabyte w ramach prowadzonej działalności gospodarczej;
- m) **świadczenia assistance** – usługi polegające na organizacji lub organizacji i pokryciu kosztów usług przez Centrum Alarmowe na rzecz Ubezpieczonego, w przypadku zajścia zdarzenia assistance, w zakresie i w granicach sum ubezpieczenia przewidzianych w niniejszych OWU;
- n) **wiek sprzętu/urządzenia** - okres liczony od daty produkcji
- o) **zdarzenie assistance to:**
- zdarzenia losowe takie jak: dym/sadza, grad, huragan, lawina, nawalne opady śniegu, powódź, pożar, przepięcie, trzęsienie ziemi, uderzenie lub upadek statku powietrznego, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu mechanicznego, wandalizm, wybuch, zalanie, zamarzanie, zapadanie się ziemi, oraz
 - awaria sprzętu AGD/RTV, sprzętu IT, awaria sprzętu sportowego, awaria lub uszkodzenie roweru, cyberatak, cybermobbing, kradzież z włamaniem, nagłe zachorowanie, nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze, w których następstwie ma miejsce realizacja usługi assistance.
- Przedmiotem ubezpieczenia assistance jest pokrycie kosztów i organizacja świadczeń assistance, zgodnie z limitami wskazanymi w **ust. 12**.
 - Ubezpieczeniem assistance objęte są zdarzenia assistance wskazane w **ust. 12 i 13**, które wystąpiły w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, w zakresie i wysokości przewidzianej w **ust. 12**.
 - Świadczenia assistance realizowane są na rzecz osób objętych ubezpieczeniem za pośrednictwem Centrum Alarmowego.
 - W celu uzyskania świadczenia assistance osoby objęte ubezpieczeniem zobowiązane są zgłosić zajście zdarzenia objętego ubezpieczeniem do Centrum Alarmowego – pod numer wskazany w dokumencie ubezpieczenia.
 - Ubezpieczenie assistance obejmuje świadczenia, które powstały w związku z zajściem zdarzenia objętego ubezpieczeniem assistance na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia.
 - Ubezpieczenie assistance obejmuje następujący zakres:
 - assistance domowy, który obejmuje:
 - assistance techniczny,
 - assistance RTV/AGD,
 - assistance IT,
 - usługi informacyjne;
 - assistance rowerowy,
 - assistance medyczny.
 - Umowa ubezpieczenia może zostać rozszerzona o wybrany przez Ubezpieczającego zakres ubezpieczenia assistance wskazany w **ust. 9**, z zastrzeżeniem **ust. 11 i 12 oraz § 6 ust. 2 pkt 10**.
 - Umowa ubezpieczenia może zostać rozszerzona o assistance medyczny za opłatą dodatkowej składki wyłącznie z rozszerzeniem umowy ubezpieczenia o ubezpieczenie budynku mieszkalnego od ognia i innych zdarzeń losowych.
 - Zdarzenia objęte ubezpieczeniem, rodzaje świadczeń assistance i limity odpowiedzialności określone zostały w tabeli nr 1:

Tabela nr 1

ZDARZENIE ASSISTANCE		RODZAJ ŚWIADCZENIA	LIMIT	LIMIT ZDARZEŃ na okres 12 miesięcy
ASSISTANCE TECHNICZNY	Zdarzenie losowy/ kradzież z włamaniem	interwencja specjalisty: ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych	500 zł	2
		dozór mienia	1 000 zł	1
		transport mienia		
	Uszkodzenie, zatrzasknięcie, kradzież kluczy lub uszkodzenia zamków w drzwiach wejściowych do miejsca ubezpieczenia	interwencja ślusarza	500 zł	2

	Zdarzenie losowe	zakwaterowanie Ubezpieczonego i jego osób bliskich w hotelu	3 doby / 300 zł	1
		sprzątanie po szkodzie	500 zł	1
ASSISTANCE RTV/AGD	awaria sprzętu AGD/RTV	naprawa sprzętu AGD/RTV	500 zł	2
	awaria sprzętu IT	naprawa sprzętu	500 zł	2
		odzyskiwanie danych	5000 zł	1
ASSISTANCE IT	cyberatak	zdalna pomoc IT	1 000 zł	3
		odzyskiwanie danych w następstwie cyberatak		1
		pomoc w tworzeniu kopii zapasowej		
	cybermobbing	infolinia techniczna	bez limitu	
		ID monitoring	organizacja	bez limitu
		pomoc agencji PR	organizacja	bez limitu
		psycholog	organizacja i pokrycie kosztów	1 wizyta
USŁUGI INFORMACYJNE	na życzenie Ubezpieczonego	informacja o sieci usługodawców	bez limitu	
		infolinia remontowo-budowlana		
ASSISTANCE ROWEROWY	awaria lub uszkodzenie roweru	transport roweru	500 zł	2 razy
	awaria sprzętu sportowego (bieżnie, masażery, orbitreki, rowery treningowe, steppery, twistery, wiosłarze)	pokrycie kosztów naprawy sprzętu sportowego (refundacja)	5 000 zł	1 raz
ASSISTANCE MEDYCZNY	nagłe zachorowanie – stan chorobowy powstały w sposób nagły (w tym COVID-19), wymagający natychmiastowej pomocy medycznej, którego następstwem jest potrzeba skorzystania z pomocy medycznej	zdalne konsultacje lekarza pierwszego kontaktu	organizacja i pokrycie kosztów	3
		zakupy z dostawą do domu	organizacja	7
		transport medyczny	organizacja i pokrycie kosztów	1
		opieka nad dziećmi lub osobami starszymi	organizacja i pokrycie kosztów	5 dni
		zwrot kosztów naprawy roweru	1 000 zł	1 raz
	nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze	transport medyczny	do 50 km	1 raz
		organizacja lekarza	organizacja	1 raz
		informacja o operacji	informacja	bez limitu

13. Limity świadczeń wskazane w tabeli nr 1 stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i ustalone są dla każdego zdarzenia assistance objętego ochroną ubezpieczeniową na okres 12 miesięcy, licząc od początku okresu ubezpieczenia, a w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dłuższy – na każdy kolejny 12-miesięczny okres.

14. Przez assistance domowy należy rozumieć następujące usługi w miejscu ubezpieczenia wskazanym w dokumencie ubezpieczenia, realizowane zgodnie z limitami wskazanymi w ust. 12, w tym:

1) assistance techniczny obejmujący wskazane poniżej świadczenia:

a) interwencja specjalisty (ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych) – jeżeli w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe lub kradzież z włamaniem doszło do uszkodzenia mienia w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo zorganizuje i pokryje koszty dojazdu odpowiedniego ze względu na rodzaj zaistniałych uszkodzeń specjalisty, mogącego wykonać naprawę zaistniałych w miejscu ubezpieczenia uszkodzeń, wraz z kosztami robocizny. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są koszty materiałów oraz części zamiennych niezbędnych do wykonania naprawy;

b) interwencja ślusarza – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak uszkodzenie, zatrzaśnięcie, kradzież kluczy lub uszkodzenie zamków w drzwiach wejściowych do miejsca ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu oraz robocizny ślusarza do wysokości ustalonego limitu. Zakres interwencji specjalisty nie obejmuje organizacji i pokrycia kosztów związanych z konserwacją mienia. Koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony;

c) dozór mienia - w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe lub kradzież z włamaniem w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dozoru

mienia przez profesjonalną firmę ochroniarską – do wysokości ustalonego limitu;

d) transport mienia – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe lub kradzież z włamaniem miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo organizuje i pokrywa – do wysokości ustalonego limitu – koszty przewiezienia mienia Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do miejsca wyznaczonego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

e) przechowanie mienia – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe lub kradzież z włamaniem miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty przechowania mienia Ubezpieczonego w przechowalni mienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości ustalonego limitu, nie dłużej jednak niż przez 3 dni;

f) zakwaterowanie Ubezpieczonego i osób bliskich w hotelu – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe miejsce ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Towarzystwo pokrywa – do wysokości ustalonego limitu – koszty zakwaterowania w hotelu (wraz ze śniadaniem, o ile jest ono wliczone w cenę) dla Ubezpieczonego i jego osób bliskich przez okres maksymalnie 3 dób hotelowych wraz z transportem do hotelu. Świadczenie zakwaterowania w hotelu nie obejmuje innych wydatków poniesionych przez Ubezpieczonego i osoby bliskie związanych z pobytem w hotelu, jak np. wydatków na telefon, dodatkowe wyżywienie lub inne usługi świadczone przez hotel;

g) sprzątanie po szkodzie – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak zdarzenie losowe w miejscu ubezpieczenia zachodzi konieczność jego uprzątnięcia, Towarzystwo organizuje

wynagienie profesjonalnej firmy w celu sprzątnięcia po szkodziu i pokrywa jego koszty do wysokości ustalonego limitu;

2) assistance RTV/AGD obejmujący wskazane poniżej świadczenie:

a) interwencja specjalisty w zakresie napraw sprzętu AGD/RTV – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak awaria sprzętu AGD/RTV w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty w celu naprawy sprzętu AGD/RTV (koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony). Jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu AGD/RTV do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa Ubezpieczony. Warunkiem dokonania naprawy jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego roku produkcji uszkodzonego sprzętu AGD/RTV poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego wiek urządzenia – z zastrzeżeniem, że w przypadku wątpliwości wiek sprzętu AGD/RTV może zostać zweryfikowany także przez przybyłego specjalistę na podstawie prawdopodobieństwa wyprodukowania danego modelu urządzenia w odpowiednim roku;

3) assistance IT obejmujący wskazane poniższe usługi:

a) interwencja specjalisty w zakresie napraw sprzętu IT – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak awaria sprzętu IT w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty w celu naprawy sprzętu IT (koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony). Jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu IT do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa Ubezpieczony. Warunkiem dokonania naprawy jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego roku produkcji uszkodzonego sprzętu IT poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego wiek urządzenia – z zastrzeżeniem, że w przypadku wątpliwości wiek sprzętu IT może zostać zweryfikowany także przez przybyłego specjalistę na podstawie prawdopodobieństwa wyprodukowania danego modelu urządzenia w odpowiednim roku;

b) odzyskiwanie danych utraconych w skutek awarii sprzętu IT – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak awaria sprzętu IT w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje przyjazd odpowiedniego specjalisty w celu odzyskania danych tylko z takich urządzeń, jak: telefon komórkowy, tablet, komputer stacjonarny, laptop, których właścicielem jest Ubezpieczony, oraz pokrywa koszty dojazdu i robocizny do wysokości ustalonego limitu;

c) zdalna pomoc IT – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cybermobbing, Towarzystwo udziela zdalnej pomocy poprzez połączenie się specjalistą ds. IT z komputerem Ubezpieczonego i wsparcie w następującym zakresie:

- i. pomoc i wsparcie przy codziennym użytkowaniu sprzętu i oprogramowania informatycznego,
- ii. pomoc w instalacji oprogramowania komputerowego (aktualizacje, antywirusy, firewall, systemy operacyjne, programy użytkowe), o ile Ubezpieczony posiada ważną licencję na to oprogramowanie lub jest możliwa bezpłatna aktualizacja
- iii. w przypadku posiadania przez Ubezpieczonego programu antywirusowego pomoc w zbadaniu i ewentualnym usunięciu wirusów oraz prawidłowym zabezpieczeniu danych,
- iv. wsparcie w rozwiązywaniu problemów z komputerem, resetowanie, uruchomienie trybu awaryjnego,
- v. pomoc w pozyskaniu, ściąganiu oraz instalacji darmowego i legalnego oprogramowania wybranego przez Ubezpieczonego,
- vi. instalacja i konfiguracja nowych urządzeń peryferyjnych w szczególności takich jak drukarki i skanery.

Zdalna pomoc IT jest zapewniana pod warunkiem, że Ubezpieczony ma działające połączenie z Internetem. Maksymalny czas rozmowy ze specjalistą wynosi 60 minut;

d) odzyskiwanie danych utraconych w skutek cyberataku – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cyberatak, Towarzystwo organizuje i pokrywa – do wysokości limitu wskazanego w tabeli świadczeń – koszty transportu do odpowiedniego serwisu w celu przywrócenia dostępu lub odtworzenia danych ze sprzętu IT, w związku z użytkowaniem dotyczącym prowadzonej działalności, o ile odblokowanie, odtworzenie, przywrócenie utraconych wskutek cyberataku danych, działania wirusów komputerowych lub awarii sprzętu IT jest możliwe. W przypadku realizacji tego świadczenia dla sprzętu IT będącego na gwarancji producenta interwencja serwisu naprawczego może skutkować utratą gwarancji producenta;

e) pomoc w tworzeniu kopii zapasowej – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cyberatak, Towarzystwo telefonicznie poinstruuje Ubezpieczonego o sposobach tworzenia kopii zapasowej na dyskach przenośnych lub innych nośnikach informacji Ubezpieczonego oraz na dyskach wirtualnych;

f) infolinia techniczna – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cyberatak, Towarzystwo na wniosek Ubezpieczonego udziela:

- i. podstawowych informacji w zakresie sprzętu IT,
- ii. pomocy informatyka w odblokowaniu komputera, tworzeniu haseł i zabezpieczeń,
- iii. konsultacji przypadków o potencjale cyberataku,
- iv. doradztwa w zakresie zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, antywirusów,
- v. informacji o firmach świadczących usługi naprawy sprzętu IT;

g) ID monitoring – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cybermobbing, Towarzystwo na wniosek Ubezpieczonego udziela wsparcia i pomocy w zakresie aktywowania konta w firmie monitorującej media, która sprawdza ewentualne publikacje na temat Ubezpieczonego w Internecie, w tym w mediach społecznościowych. Okres objęty monitoringiem rozpoczyna się 30 dni przed datą zgłoszenia przez Ubezpieczonego zdarzenia cybermobbingu i kończy się 30 dni po niej. Koszt aktywacji pokrywany jest przez Ubezpieczonego. Gdyby wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe w powyższym terminie, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym – przy zachowaniu należytej staranności – wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe;

h) pomoc agencji PR – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cybermobbing, Towarzystwo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Ubezpieczonego udzieli wsparcia w zakresie organizacji agencji PR, która podejmuje działania związane z usunięciem oraz zatrzymaniem rozprzestrzeniania publikacji na temat Ubezpieczonego w Internecie, a także doradzi dalsze kroki, które Ubezpieczony może podjąć w celu dbałości o swój dobry wizerunek. Świadczenie to obejmuje również kontakt z właścicielem strony, na której zamieszczony był wpis, oraz podjęcie wszelkich starań zmierzających do zmniejszenia skali powstałego zdarzenia ubezpieczeniowego. Agencja PR w ramach dostępnych narzędzi podejmie starania, by wszystkie informacje zamieszczone w Internecie zostały usunięte;

i) psycholog – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak cybermobbing Ubezpieczony wymaga specjalistycznej pomocy psychologa, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszt jednej wizyty u psychologa;

j) usługi informacyjne obejmujące informacje o sieci usługodawców – jeżeli Ubezpieczony wyraża chęć skorzystania z sieci usługodawców, Towarzystwo udostępni mu informacje o firmach świadczących następujące usługi: naprawy sprzętu komputerowego, sprzętu AGD/RTV, ślusarskie, hydrauliczne, elektryczne, dekarskie, szklarskie, stolarskie, mularskie,

malarskie, glazurnicze, parkieciarskie, dotyczące urządzeń oraz instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych;

k) infolinia remontowo-budowlana – w następstwie zdarzenia assistance Towarzystwo udzieli, na wniosek Ubezpieczonego i na podstawie ogólnodostępnych baz danych, informacji o placówkach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, usługach realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz procedurach obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie:

- informacji o tym, czy i ewentualnie jakich formalności administracyjno-prawnych należy dopełnić podczas remontu lokalu mieszkalnego/domu jednorodzinnego,
- informacji o tym, czy i ewentualnie jakich formalności administracyjno-prawnych należy dopełnić przy zakupie lub sprzedaży nieruchomości albo działki,
- informacji o podatkach – w zakresie związanym z nabyciem i sprzedażą nieruchomości,
- informacji o usługodawcach – adresy oraz telefony,
- informacji o urządzeniach gminy – adresy oraz telefony,
- informacji o placówkach banków – adresy oraz telefony,
- informacji o sklepach z materiałami budowlanymi – adresy oraz telefony; a także:
- organizacji przeglądu instalacji kominowej,
- organizacji przeglądu instalacji gazowej,
- organizacji przeglądu instalacji elektrycznej,
- organizacji usług deratyzacji i dezynsekcji,
- pomocy w organizacji remontu.

15. Przez assistance rowerowy należy rozumieć następujące świadczenie realizowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z limitami wskazanymi w ust. 12:

- 1) pokrycie kosztów naprawy sprzętu sportowego (refundacja) – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak awaria sprzętu sportowego Towarzystwo na zasadzie refundacji dokonuje zwrotu kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w związku z naprawą sprzętu sportowego przez odpowiedniego specjalistę (koszty części zamiennych pokrywa Ubezpieczony). Warunkiem dokonania naprawy jest udokumentowanie przez Ubezpieczonego roku produkcji uszkodzonego sprzętu poprzez przedstawienie dowodu zakupu, gwarancji lub innego dokumentu potwierdzającego wiek urządzenia – z zastrzeżeniem, że w przypadku wątpliwości wiek sprzętu może zostać zweryfikowany także przez przybyłego specjalistę na podstawie prawdopodobieństwa wyprodukowania danego modelu urządzenia w odpowiednim roku;
- 2) transport roweru – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak awaria lub uszkodzenie roweru, Towarzystwo organizuje i pokrywa – do wysokości ustalonego limitu – koszty transportu roweru oraz Ubezpieczonego z miejsca zdarzenia do miejsca zamieszkania albo do najbliższego serwisu rowerowego. Transport odbywa się z drogi utwardzonej. Transport roweru oraz Ubezpieczonego może być zorganizowany tylko w zasięgu dróg publicznych.
- 3) zwrot części kosztów naprawy roweru – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze Ubezpieczonemu przysługuje zwrot kosztów naprawy roweru do wysokości ustalonego limitu, nie więcej jednak niż wartość roweru w chwili uszkodzenia. W przypadku braku możliwości naprawy roweru Towarzystwo wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości wartości roweru w chwili powstania zdarzenia assistance, zgodnie z tabelą poniżej, jednak nie więcej niż do ustalonego limitu

Rok	Wartość roweru w danym roku liczona jako % od wartości zakupu
w 1. roku	35%
w 2. roku	30%
w 3. roku	25%
w 4. roku	20%

w 5. roku	15%
w 6. roku	10%
w 7. roku	5%
w 8. roku	5%

16. Przez assistance medyczny należy rozumieć następujące usługi realizowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z limitami wskazanymi w ust. 12:

- 1) zdalne konsultacje lekarza pierwszego kontaktu - w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nagłe zachorowanie na wniosek Ubezpieczonego, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty konsultacji z lekarzem pierwszego kontaktu w formie telefonicznej lub wideo konsultacji;
- 2) zakupy z dostawą do domu – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nagłe zachorowanie, Towarzystwo dokona zakupów pierwszej potrzeby oraz dostarczy je do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego; koszty zakupów ponosi Ubezpieczony. Przez zakupy pierwszej potrzeby rozumiemy artykuły spożywcze, chemiczne (papier toaletowy, mydło, chusteczki higieniczne oraz leki przepisane przez lekarza);
- 3) opieka nad dziećmi / osobami starszymi – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nagłe zachorowanie, Towarzystwo zorganizuje i pokryje koszty opieki nad dziećmi / osobami starszymi będącymi pod opieką Ubezpieczonego;
- 4) transport medyczny – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nagłe zachorowanie, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu ubezpieczonego z placówki medycznej do miejsca zamieszkania oraz w następstwie nieszczęśliwego wypadku w trakcie jazdy na rowerze Towarzystwo organizuje i pokrywa - do wysokości ustalonego limitu - koszty transportu Ubezpieczonego z miejsca zdarzenia lub z miejsca zamieszkania do szpitala lub innej placówki medycznej odpowiednio wyposażonej do udzielenia pomocy;
- 5) korepetycje – jeżeli w następstwie nagłego zachorowania dziecko Ubezpieczonego będzie musiało przebywać – zgodnie z zaleceniami lekarza prowadzącego leczenie w domu lub szpitalu powyżej 7 dni, w których odbywają się zajęcia szkolne, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty prywatnych lekcji w miejscu zamieszkania lub organizuje i pokrywa koszt korepetycji online do wysokości ustalonego limitu w odniesieniu do jednego zdarzenia. Korepetycje dla Ubezpieczonego organizowane są na wniosek rodzica Ubezpieczonego;
- 6) organizacja wizyty u lekarza specjalisty – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze, Towarzystwo zorganizuje – na podstawie decyzji lekarza Towarzystwa – wizytę u lekarza specjalisty w miarę możliwości w terminie wskazanym przez Ubezpieczonego. Koszty wizyty u lekarza specjalisty pokrywa Ubezpieczony;
- 7) informacja o operacji szpitalnej – w następstwie zdarzenia assistance takiego jak nieszczęśliwy wypadek w trakcie jazdy na rowerze, Towarzystwo udzieli na wniosek Ubezpieczonego informacji o publicznych lub niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa, będących zakładami leczenia zamkniętego lub zakładami udzielającymi całodziennych świadczeń szpitalnych;

17. Towarzystwo nie odpowiada za organizację i pokrycie kosztów świadczeń pozostających w normalnym związku przyczynowym z:

- a) prowadzonymi działaniami wojennymi, wewnętrznymi zamieszkami i rozruchami, strajkami, terroryzmem, niepożądanymi skutkami działania energii jądrowej, trzęsieniem ziemi oraz skutkami działania materiałów rozszczepialnych;
- b) pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości, w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii bądź leków nieprzepisanych przez lekarza lub użytych niezgodnie z jego zaleceniem;

- c) prowadzeniem przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej;
 - d) następstwem zdarzeń, które zaszyły przed zawarciem umowy ubezpieczenia; a także powstałych wskutek;
 - e) uszkodzenia, uderzenia, upadku lub zalania sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT, o ile nie było to wynikiem zdarzenia assistance;
 - f) remontu i bieżącej naprawy przeprowadzanych w miejscu ubezpieczenia;
 - g) rozłączenia lub przerwy w funkcjonowaniu urządzeń wodno-kanalizacyjnych, do których naprawy zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia;
 - h) zawiłgocenia miejsca ubezpieczenia w wyniku zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych, która dostała się poprzez niezabezpieczone otwory, jeżeli obowiązek konserwacji tych urządzeń, instalacji czy elementów budynku należał do Ubezpieczonego;
 - i) uszkodzenia kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych i wodociągowych oraz podziemnych linii energetycznych i wszystkich tych instalacji, za których naprawę lub konserwację odpowiada administracja miejsca ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego bądź energetycznego;
 - j) konieczności uzupełniania materiałów eksploatacyjnych, obsługi bieżącej i okresowej, dostawy i montażu akcesoriów oraz braku środków niezbędnych do obsługi urządzenia uniemożliwiających prawidłowe korzystanie ze sprzętu AGD/RTV lub sprzętu IT zgodnie z instrukcją jego użytkowania;
 - k) użytkowania sprzętu niezgodnie z instrukcją obsługi.
18. Ponadto z zakresu odpowiedzialności Towarzystwa wyłączone są usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników, a także usługi związane z uszkodzeniami, o których istnieniu Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
19. Niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za organizację i pokrycie kosztów świadczeń, jeżeli zdarzenie assistance powstało wskutek umyślnego działania Ubezpieczonego lub osoby pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
20. W przypadku konieczności skorzystania ze świadczenia assistance Ubezpieczony jest zobowiązany:
- 1) przed podjęciem jakichkolwiek działań we własnym zakresie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin od zajścia zdarzenia assistance – do skontaktowania się z Centrum Alarmowym pod numerem telefonu podanym na dokumencie ubezpieczenia; w razie wystąpienia zdarzenia w okresie odpowiedzialności Towarzystwa
 - 2) do użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia i zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów
 - 3) do podania informacji umożliwiających jego identyfikację.
 - 4) do podjęcia aktywnej współpracy z Centrum Alarmowym w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności i zakresu świadczeń assistance,
 - 5) do udzielenia specjalście lub lekarzowi przysланemu przez Centrum Alarmowe wszelkich niezbędnych wyjaśnień,
 - 6) do nie powierzania wykonania świadczeń assistance, do których zobowiązane jest Centrum Alarmowe, innym osobom, chyba że Centrum Alarmowe nie przystąpi do pełnienia świadczenia assistance w okresie dwóch godzin od zawiadomienia o szkodzie (w razie braku innych uzgodnień pomiędzy Ubezpieczonym, a Centrum Alarmowym) lub wyrazi zgodę na spełnienie świadczenia assistance przez inną osobę,
 - 7) do współdziałania z Centrum Alarmowym w zakresie niezbędnym do wykonania zobowiązania.
21. Jeżeli z okoliczności wynika, że Ubezpieczony z przyczyn niezależnych od niego nie był w stanie zgłosić zdarzenia assistance do Centrum Alarmowego niezwłocznie po jego zajściu, Towarzystwo dokonuje refundacji poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów do wysokości, w jakiej zostałyby one poniesione, gdyby dane świadczenie assistance było bezpośrednio zorganizowane i opłacone przez Centrum Alarmowe.
22. Jeżeli Ubezpieczony z powodów od niego niezależnych nie dopełnił obowiązków, o których mowa w ust. 19 i ust. 20, oraz gdy poniósł koszty świadczenia assistance, o których mowa w ust. 19 i ust. 20, na miejscu zdarzenia i chce zwrócić się o ich refundację, zobowiązany jest zgłosić roszczenie do Centrum Alarmowego w formie pisemnej. Dokumentację dotyczącą roszczenia należy przesłać na adres wskazany w dokumencie ubezpieczenia.
23. Towarzystwo zrefunduje Ubezpieczonemu poniesione koszty, o których mowa w ust. 19 i ust. 20, w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia roszczenia, chyba że wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości zrefundowanych kosztów w terminie 30 dni okazało się niemożliwe. Wówczas poniesione koszty zostaną zrefundowane w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
24. Na żądanie Towarzystwa Ubezpieczony jest zobowiązany do przedstawienia innych dokumentów uznanych przez Towarzystwo za niezbędne do stwierdzenia zasadności skorzystania ze świadczenia assistance.
25. Koszty organizowanej pomocy są refundowane w walucie polskiej, jeśli świadczenia assistance były realizowane w miejscu ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeśli faktury i rachunki wystawione są w walucie obcej, następuje ich przeliczenie na złotówki według średniego kursu NBP ogłoszonego w dniu wypłaty świadczenia.
26. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr A12

Ubezpieczenie budynków według wartości odtworzeniowej

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ochrony ubezpieczeniowej budynków zostaje rozszerzony do wartości odtworzeniowej.
2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie niniejszej Klauzuli, jest możliwe pod warunkiem, że budynek wchodzący w skład gospodarstwa rolnego ubezpieczony jest w Towarzystwie, na podstawie Ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.
3. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie niniejszej Klauzuli, jest możliwe pod warunkiem, że ubezpieczony budynek wchodzący w skład gospodarstwa rolnego spełnia warunek:
 - 1) budynek mieszkalny ma nie więcej niż 40 lat,
 - 2) budynek rolny inny niż mieszkalny ma nie więcej niż 30 lat i jest konstrukcji niepalnej,
4. Postanowienia niniejszej klauzuli mają zastosowanie w przypadku szkód częściowych, przy czym górną granicą odpowiedzialności pozostaje określona w umowie suma ubezpieczenia.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

CZĘŚĆ III. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 14

1. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego oraz jego osób bliskich, jeżeli w związku z czynnościami życia prywatnego lub posiadaniem mienia w następstwie czynu niedozwolonego są oni zobowiązani do naprawienia szkody na osobie lub w mieniu (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzonej osobom trzecim.
2. Przez czynności życia prywatnego rozumie się czynności Ubezpieczonego niestanowiące jego aktywności zarobkowej, w szczególności:
 - 1) opiekę nad dziećmi oraz innymi członkami rodziny, za których czyny Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność z mocy prawa;
 - 2) posiadanie i użytkowanie miejsca ubezpieczenia;
 - 3) czynności wykonywane przez pomoc domową mieszczące się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;

- 4) użytkowanie roweru, hulajnogi lub wózka inwalidzkiego;
 - 5) uprawianie aktywności sportowej innej niż wyczynowe uprawianie sportu;
 - 6) posiadanie zwierząt domowych (z wyłączeniem zwierząt egzotycznych).
3. Odpowiedzialnością Towarzystwa objęte są nieprzedawnione roszczenia osób poszkodowanych, dotyczące szkód powstałych ze zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
4. Za dopłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o szkody na osobie i w mieniu powstałe w związku z prowadzeniem usług agroturystycznych (Klauzula nr B1).

Zakres terytorialny

§ 15

1. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wyrządzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Przy zwwyżce składki zakres ochrony ubezpieczeniowej może zostać rozszerzony o szkody wyrządzone na terytorium krajów Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii, Szwajcarii, Liechtensteinu i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 16

1. Towarzystwo nie podnosi odpowiedzialności za szkody:
 - 1) w mieniu, jeżeli ich wartość nie przekracza 100 zł (franszyza integralna);
 - 2) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub jego osoby bliskie;
 - 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego i jego osoby bliskie w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 z późn. zm.), jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody;
 - 4) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub pełnieniem funkcji w organizacjach, zrzeszeniach, partiach politycznych, a także za szkody wyrządzone przez rzeczy dostarczone lub wytworzone przez Ubezpieczonych oraz w związku z wykonanymi przez te osoby pracami lub świadczonymi usługami, chyba że zakres ochrony ubezpieczeniowej zostanie rozszerzony o Klauzulę B1 Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych;
 - 5) powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub zaginięcia przedmiotów przyjętych przez Ubezpieczonego do używania, przechowania, naprawy;
 - 6) wyrządzone przez Ubezpieczonego osobie bliskiej lub wyrządzone przez te osoby Ubezpieczonemu;
 - 7) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania, innej umowy o podobnym charakterze lub decyzji administracyjnej oraz w mieniu przekazanym Ubezpieczonemu w celu wykonania usługi, obróbki, naprawy bez względu na to, czy Ubezpieczony otrzymał za daną czynność wynagrodzenie;
 - 8) polegające na uszkodzeniu lub utracie pieniędzy i innych środków płatniczych, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów kolekcjonerskich;
 - 9) wyrządzone przez pomoc domową czynnościami niemieszczącymi się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
 - 10) wynikłych z przeniesienia chorób zakaźnych przez Ubezpieczonego lub osobę bliską bądź znajdujące się pod ich opieką zwierzęta;
 - 11) podlegające jakimkolwiek ubezpieczeniom obowiązkowym niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony;
 - 12) wyrządzone wskutek posiadania pojazdu, używania go lub kierowania nim;
 - 13) powstałe wskutek posiadania lub użytkowania jednostek pływających, statków powietrznych innych niż modele latające zdefiniowane w § 2 pkt 30;

- 14) zaistniałe wskutek uprawiania sportu wyczynowego bądź sportów lub aktywności fizycznych wysokiego ryzyka;
 - 15) powstałe wskutek posługiwania się bronią, w tym podczas uczestnictwa w polowaniach; oraz spowodowane wszelkiego rodzaju petardami i środkami o podobnym działaniu;
 - 16) wyrządzone przez wszelkiego rodzaju wirusy komputerowe lub innego rodzaju programy zakłócające pracę jakiegokolwiek programu, komputera, sieci, telefonu, niezależnie od przyczyn ich pojawienia się;
 - 17) powstałe wskutek naruszenia praw autorskich, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności intelektualnej;
 - 18) wyrządzone treścią reklamy lub ogłoszenia sporządzonych lub rozpowszechnionych przez Ubezpieczonego;
 - 19) stanowiące czyste straty finansowe niebędące szkodą na osobie lub w mieniu;
 - 20) których skutkiem jest naruszenie dóbr osobistych innych niż życie i zdrowie;
 - 21) powstałe na skutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego lub innego czynnika podobnie działającego (tj. pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, wyciekania, wstrząsów, hałasu, zagrzybienia, zapadania się terenu i wzniesionych na nim budowli, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące, płynące lub gruntowe);
 - 22) powstałe na skutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące;
 - 23) spowodowane przez azbest lub z nim związane;
 - 24) wyrządzone przez modyfikowane organizmy GMO;
 - 25) wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz drzewostanu lasów i parków;
 - 26) spowodowane składowaniem odpadów;
 - 27) wynikające z działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego oraz w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi bądź przemysłowymi;
 - 28) powstałe na skutek: terroryzmu, wojny, działań zbrojnych, stanu wojennego, wojny domowej, stanu wyjątkowego, działań obcych państw, zamachu stanu, rewolucji, rebelii, manifestacji, przewrotu, sabotażu, przewrotu wojskowego, buntu w siłach zbrojnych, powstania, będące następstwem konfiskaty, zajęcia, zawłaszczenia, zarekwirowania, zniszczenia przez władze lub organy administracji i sądy, nacjonalizacji, strajków, zamieszek, rozruchów;
 - 29) zaistniałe przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszone w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
2. Towarzystwo nie odpowiada również za kary umowne, grzywny sądowe i administracyjne, zadatki, odszkodowania z tytułu odstąpienia od umowy, zobowiązania podatkowe, należności publicznoprawne i opłaty manipulacyjne oraz nawiązki i odszkodowania zasądzone wyrokiem karnym.

Suma gwarancyjna

§ 17

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa za szkody będące następstwem objętych ochroną ubezpieczeniową zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 10.000 zł albo 25.000 zł, albo 50.000 zł, albo 100.000 zł, albo 150.000 zł, albo 200.000 zł.
2. Każdorazowa wypłata odszkodowania pomniejsza kwotę wynikającą z sumy gwarancyjnej lub podlimitu odpowiedzialności. W razie wypłaty odszkodowania kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek uprzedniej wypłaty odszkodowania.

Wypłata odszkodowania

§ 18

1. Odszkodowanie jest wypłacane poszkodowanemu na podstawie: uznania przez Towarzystwo roszczenia poszkodowanego w całości lub w części, zawartej z Towarzystwem ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez osoby objęte umową odpowiedzialności cywilnej, o których mowa w ust. 1, roszczenia o naprawienie wyrządzonej

przez te osoby szkody nie ma skutków prawnych względem Towarzystwa, jeżeli Towarzystwo uprzednio nie wyraziło na to zgody w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Niezależnie od wypłaconego odszkodowania Towarzystwo jest zobowiązane do:
 - 1) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Towarzystwa w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
 - 2) pokrycia niezbędnych kosztów obrony sądowej Ubezpieczonego przed roszczeniem poszkodowanego;
 - 3) pokrycia kosztów postępowania sądowego pojednawczego, prowadzonego w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi.
4. Koszty, o których mowa w ust. 3, nie są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej, z zastrzeżeniem jednak, że ich wysokość łącznie nie może przekroczyć 10% sumy gwarancyjnej, nie więcej jednak niż 10.000 zł.

§ 19

Klauzula nr B1

Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych

1. Na wniosek Ubezpieczającego zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody na osobie i w mieniu powstałe w związku z prowadzeniem usług agroturystycznych.
2. Poprzez prowadzenie usług agroturystycznych rozumie się:
 - 1) wynajmowanie przez osoby prowadzące gospodarstwo rolne pokoi i miejsc na ustawienie namiotów;
 - 2) sprzedaż posiłków domowych związanych z odpłatnym pobytem osób trzecich.
3. Poza ograniczeniami wymienionymi w § 16 zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) w rzeczach przekazanych na przechowanie;
 - 2) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie sprzętu komputerowego i audiowizualnego, aparatów fotograficznych i sprzętu optycznego innego niż okulary korekcyjne oraz futer naturalnych;
 - 3) w pojazdach, ich wyposażeniu oraz rzeczach w nich pozostawionych;
 - 4) w rowerach i hulajnogach;
 - 5) w żywych zwierzętach.
4. W ubezpieczeniu OC z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych Ubezpieczający ustala limit odpowiedzialności w ramach zadeklarowanej sumy gwarancyjnej dla ubezpieczenia OC w życiu prywatnym z zastrzeżeniem, że nie może on wynosić więcej niż 50.000 zł.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

CZĘŚĆ IV. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 20

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego oraz jego osób bliskich wymienionych w umowie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków zwanych dalej Ubezpieczonymi.
2. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na rzecz osób, które w dniu jej zawarcia nie ukończyły 65 lat.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje następujące zdarzenia ubezpieczeniowe:
 - 1) śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli nastąpiła w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - 2) trwały uszczerbek na zdrowiu Ubezpieczonego będący następstwem nieszczęśliwego wypadku, jeżeli wystąpił w okresie 24 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku.
4. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacane jest Uposażonemu w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.
5. W przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku Towarzystwo wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie w wysokości

1% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu, w łącznej wysokości nie wyższej niż 100% sumy ubezpieczenia z tytułu danego nieszczęśliwego wypadku obowiązującej w dniu zajścia nieszczęśliwego wypadku.

6. Towarzystwo pokrywa koszty orzeczenia wskazanego lekarza oraz zleconych dodatkowych badań medycznych.
7. Decyzję co do stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego i wypłaty świadczenia podejmuje się na podstawie:
 - 1) tabeli uszczerbków na zdrowiu stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszych OWU;
 - 2) dokumentacji medycznej lub orzeczenia lekarskiego wydanego przez konsultanta medycznego.
8. Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, będący przyczyną tych zdarzeń, nastąpił na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ubezpieczenia.

Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 21

1. Towarzystwo nie odpowiada za skutki nieszczęśliwego wypadku, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć lub trwały uszczerbek na zdrowiu, został spowodowany:
 - 1) chorobą, w tym taką, która wystąpiła nagle i chorobą zakwalifikowaną w Międzynarodowej Statystycznej Kwalifikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych jako zaburzenia psychiczne lub zaburzenia zachowania;
 - 2) zawałem serca bądź udarem mózgu w rozumieniu Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 (kod: I20–I25, I60–I64);
 - 3) terroryzmem, wojną, działaniami zbrojnymi, stanem wojennym, wojną domową, stanem wyjątkowym, działaniami obcych państw, zamachem stanu, rewolucją, rebelią, manifestacją, przewrotem, sabotażem, przewrotem wojskowym, buntem w siłach zbrojnych, powstaniem, będące następstwem konfiskaty, zajęciami, zawłasczeniami, zarekwirowaniami, zniszczeniami przez władze lub organy administracji i sądy, nacjonalizacją, strajkami, zamieszkami, rozruchami;
 - 4) udziałem Ubezpieczonego w bójkach lub innych aktach przemocy, za które uważa się fizyczną walkę, podczas której osoby atakują i bronią się nawzajem, gdzie każdy z uczestników dobrowolnie i świadomie przyjmuje i godzi rolę napastnika z rolą napadniętego, z wyjątkiem wypadków powstałych podczas działania w obronie koniecznej rozumianej jako odpieranie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jakiekolwiek dobro własne lub innej osoby lub podczas udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie;
 - 5) popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia niezależnie od stanu jego poczytalności;
 - 6) w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485 z późn. zm.), jeżeli miało to wpływ na wystąpienie nieszczęśliwego wypadku;
 - 7) prowadzeniem przez Ubezpieczonego pojazdu bez wymaganych uprawnień;
 - 8) uszkodzeniem ciała wywołanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, o ile leczenie nie było związane bezpośrednio z następstwami nieszczęśliwych wypadków;
 - 9) uprawianiem przez Ubezpieczonego sportów lub aktywności fizycznych wysokiego ryzyka lub wyczynowym uprawianiem sportu;
 - 10) użyciem przez Ubezpieczonego broni, rac, fajerwerków, petard;
 - 11) pełnieniem przez Ubezpieczonego czynnej służby wojskowej w siłach zbrojnych jakiejkolwiek państwa.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:
 - 1) odpowiedzialności za doznany przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie ból, cierpienia moralne lub fizyczne;
 - 2) kosztów leczenia oraz kosztów rehabilitacji Ubezpieczonego;

- 3) odpowiedzialności za utratę lub uszkodzenie mienia należącego do Ubezpieczonego, nawet jeżeli są one następstwem nieszczęśliwego wypadku.

Suma ubezpieczenia

§ 22

1. Suma ubezpieczenia (osobno dla każdego Ubezpieczonego) stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa i w zależności od wyboru Ubezpieczającego może wynosić: 5.000 zł, 10.000 zł, 15.000 zł, 20.000 zł, 30.000 zł, 40.000 zł, 50.000 zł.
2. Wysokość sumy ubezpieczenia jest jednakowa w odniesieniu do wszystkich Ubezpieczonych objętych umową ubezpieczenia.
3. Każdorazowa wypłata świadczenia pomniejsza kwotę wynikającą z sumy ubezpieczenia. W razie wypłaty świadczenia kolejne pomniejszenie jest dokonywane od kwoty, która pozostała wskutek poprzedniej wypłaty świadczenia.

Ustalenie i wypłata świadczeń

§ 23

1. Wysokość odszkodowania ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.
2. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest według stanu zdrowia Ubezpieczonego po zakończeniu procesu leczenia (z uwzględnieniem leczenia usprawniającego), nie później jednak niż na koniec 18 miesiąca od dnia zgłoszenia nieszczęśliwego wypadku, chyba że możliwe jest wcześniejsze ustalenie bezspornego stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
3. W przypadku powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku w obrębie organu, narządu lub układu, którego funkcje były upośledzone przed tym nieszczęśliwym wypadkiem, a miałyby to wpływ na aktualny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, rodzaj i stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu, jest ustalony w wyniku analizy pomiędzy upośledzeniem danego narządu przed i po nieszczęśliwym wypadku.
4. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju czynności ani wykonywanej przez Ubezpieczonego pracy.
5. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego nieszczęśliwego wypadku w okresie 24 miesięcy od tego zdarzenia, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas w kwocie różnicy pomiędzy jego wartością a wartością świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.
6. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłacane jest przelewem na rachunek Uposażonego.
7. W przypadku śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku Towarzystwo wypłaci świadczenie także wtedy, gdy śmierć Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku nastąpiła po wygaśnięciu ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do Ubezpieczonego, pod warunkiem że nieszczęśliwy wypadek, w wyniku którego Ubezpieczony poniósł śmierć, nastąpił w okresie ubezpieczenia.
8. Jeżeli Ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem nieszczęśliwego wypadku, wysokość świadczenia z tytułu odpowiednio trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według przypuszczalnego, określonego przez lekarzy, stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

CZĘŚĆ V. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 24

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta przy jednoczesnej obecności obu stron umowy lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.
2. Umowę ubezpieczenia Towarzystwo zawiera na podstawie danych podanych przez Ubezpieczającego we wniosku o jej zawarcie.

3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą opłacenia składki przez Ubezpieczającego.
4. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od przedstawienia przez Ubezpieczającego dodatkowych informacji, a także od dokonania przez siebie oceny przyjmowanego do ubezpieczenia ryzyka, w tym w szczególności dokonania oględzin ubezpieczonego mienia.
5. Jeżeli umowa ubezpieczenia nie określa innego okresu ubezpieczenia, zostaje zawarta na okres 12 miesięcy, liczonych od określonego w umowie ubezpieczenia pierwszego dnia okresu ubezpieczenia.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia Towarzystwo potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
7. Umowa zostaje zawarta w dniu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia, chyba że co innego wynika z umowy ubezpieczenia z zastrzeżeniem § 24 ust. 3.
8. Dokument ubezpieczenia wskazuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, przedmiot ubezpieczenia, okres ubezpieczenia, zakres i sumę ubezpieczenia, wysokość składki ubezpieczeniowej i termin jej zapłaty w całości lub terminy zapłaty poszczególnych rat.

Obowiązki Ubezpieczającego przed i po zawarciu umowy ubezpieczenia

§ 25

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo innych pismach wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W przypadku zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia, pomimo nieudzielenia przez Ubezpieczającego (lub jego przedstawiciela) odpowiedzi na poszczególne pytania, zgodnie z ust. 1 pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić Towarzystwo o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 1, w terminie 5 dni od otrzymania o nich wiadomości.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 3 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 3 i 4 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia tych przepisów doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.
6. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić Towarzystwo o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, podając rodzaj i przedmiot szkody oraz okoliczności jej powstania – w przypadku szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku w terminie 2 dni roboczych, a w przypadku pozostałych szkód w terminie 5 dni roboczych od momentu dowiedzenia się o szkodzie.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest do przestrzegania zaleceń wydanych przez Towarzystwo oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego pisemnie wzywało go Towarzystwo (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody.
8. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 6, spoczywa również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
9. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 6 i 8, Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, jeżeli niedopełnienie obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
10. Towarzystwo nie może zastosować konsekwencji, o jakich mowa w ust. 9, jeżeli w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
11. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania

przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów.

12. Jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w ust. 11, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
13. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
14. Towarzystwo zobowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 11, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
15. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 11–14 stosuje się również do Ubezpieczonego.
16. Postanowienia ust. 11–15 nie mają zastosowania do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

Okres odpowiedzialności

§ 26

1. Okres ubezpieczenia wskazany jest w dokumencie ubezpieczenia.
2. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada po dniu, w którym rozpoczyna się określony w dokumencie ubezpieczenia okres ubezpieczenia, odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się w dniu określonym w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia. W przypadku gdy składka lub jej pierwsza rata nie zostały zapłacone w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, w którym ponosiło odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
3. Jeżeli wskazany w umowie ubezpieczenia termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypada przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w umowie ubezpieczenia okres ubezpieczenia, a składka lub jej pierwsza rata nie zostały zapłacone najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. W przypadku gdy składka lub jej pierwsza rata nie zostały zapłacone do 30 dnia, licząc od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, Towarzystwo wypowie umowę ubezpieczenia, która ulegnie rozwiązaniu z tym dniem.
4. Towarzystwo może przyjąć odpowiedzialność z chwilą wystawienia dokumentu ubezpieczenia, przed zapłatą składki lub jej pierwszej raty, przy czym: w dokumencie ubezpieczenia określone są data i godzina zawarcia umowy ubezpieczenia oraz termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, nie dłuższy niż 14 dni od daty doręczenia dokumentu ubezpieczenia.
5. W przypadku opłacania składki w ratach niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki skutkuje wezwaniem Ubezpieczającego przez Towarzystwo do zapłaty z zastrzeżeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa.
6. Odpowiedzialność Towarzystwa ustaje z dniem przejścia prawa własności ubezpieczonego mienia wskutek zbycia na inną osobę, z zastrzeżeniem § 28 ust. 1.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 27

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu, na jaki została zawarta;
 - 2) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia Towarzystwa o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym, zgodnie z § 26 ust. 2;
 - 3) z chwilą upływu terminu zapłaty składki lub jej pierwszej raty bądź zapłaty kolejnej raty składki, wynikającego z umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 26 ust. 3 i 5;
 - 4) w wyniku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia dokonanego przez Towarzystwo lub Ubezpieczającego na podstawie § 29 ust. 9;
 - 5) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia, zgodnie z ust. 2;
 - 6) z upływem okresu wypowiedzenia (w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków), zgodnie z ust. 3;

- 7) w wyniku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia dokonanego przez Towarzystwo lub Ubezpieczającego na podstawie § 26 ust. 6.

2. Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia z zastrzeżeniem ust. 3. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej (ponosiło odpowiedzialność).
3. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków poprzez złożenie Towarzystwu oświadczenia o wypowiedzeniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia

§ 28

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie tych praw wymaga pisemnej zgody Towarzystwa. Na nabywcę przechodzą wówczas także obowiązki z umowy ubezpieczenia, które ciążyły na zbywcy.
2. Pomimo przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

Składka ubezpieczeniowa

§ 29

1. Składkę oblicza się za czas, w którym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z umowy ubezpieczenia.
2. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inaczej.
3. Składka może zostać opłacona jednorazowo lub w ratach. Terminy płatności i wysokość kolejnych rat określa się w dokumencie ubezpieczenia.
4. Składkę za ubezpieczenie ustala się zgodnie z obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia taryfą składek.
5. Wysokość składki zależy od:
 - 1) sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej;
 - 2) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) lokalizacji przedmiotu ubezpieczenia;
 - 4) sposobu opłaty składki (jednorazowo lub w ratach);
 - 5) przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia;
 - 6) zastosowanych fransyz i udziału własnego;
 - 7) zainstalowania w ubezpieczanej nieruchomości ponadstandardowych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.
6. Terminem zapłacenia składki (raty składki), w przypadku jej opłacania przelewem bankowym bądź przekazem pocztowym, jest data potwierdzenia przez bank przyjęcia do realizacji polecenia przelewu bądź data stempla pocztowego na dowodzie wpłaty.
7. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej (rozwiązania umowy ubezpieczenia) przed upływem okresu, na jaki umowa ubezpieczenia została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
8. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się za każdy dzień niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.
9. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zajścia wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W przypadku zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Obowiązki Ubezpieczonego w przypadku powstania szkody

§ 30

W przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony obowiązany jest:

- 1) zawiadomić niezwłocznie policję, jednak nie później niż w ciągu 2 dni od momentu zaistnienia szkody lub otrzymania informacji o tych zdarzeniach, w sytuacji:

- a) wypadku z ofiarami w ludziach,
 - b) szkody powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo,
 - c) kradzieży z włamaniem lub rabunku ubezpieczonego mienia;
- 2) niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu straż pożarną, pogotowie gazowe, energetyczne lub wodno-kanalizacyjne w zależności od rodzaju powstałych szkód, o ile jest to uzasadnione potrzebą uzyskania pomocy tych służb w realizacji obowiązku użycia dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobiegania szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów lub potrzebą ustalenia przez te służby przyczyn zdarzenia;
- 3) nie dokonywać zmian stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem losowym przed rozpoczęciem przez Towarzystwo czynności likwidacyjnych, chyba że w terminie 7 dni od otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o szkodzie nie zostały podjęte czynności likwidacyjne lub zmiany były niezbędne dla zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub dla zmniejszenia szkody lub ratowania życia lub zdrowia ludzkiego;
- 4) umożliwić Towarzystwu dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i wysokości odszkodowania;
- 5) udzielić Towarzystwu żądanych wyjaśnień oraz przedstawić wymagane dokumenty i inne dowody, o ile pozostają one w posiadaniu Ubezpieczonego;
- 6) złożyć w Towarzystwie, najpóźniej w ciągu 7 dni od dowiedzenia się o szkodzie, spis utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów, wraz z informacjami pozwalającymi ustalić ich wartości (np. ceny i roku nabycia).

Obowiązki Towarzystwa w zakresie informowania o szkodzie

§ 31

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Towarzystwo informuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem. W tym samym czasie Towarzystwo podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty lub informacje są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia i osoba występująca z roszczeniem mają prawo do informacji związanych ze szkodą, gromadzonych przez Towarzystwo w celu ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania lub świadczenia.

Wpłata odszkodowania lub świadczenia

§ 32

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak Uprawniony z umowy ubezpieczenia.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie wypłacane jest w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Bezsprawną część odszkodowania lub świadczenia Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
4. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo – w terminach określonych w ust. 1 i 3 – informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, wskazując okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia wraz z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

5. W przypadku rzeczy ruchomych czasowo znajdujących się w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu oddane do czasowego używania przez pracodawcę, organizację społeczną, sportową, klub sportowy, operatora sieci telefonicznej, internetowej, telewizyjnej lub wypożyczalnię, co zostało potwierdzone na piśmie, odszkodowanie wypłacane jest podmiotowi posiadającemu tytuł własności do ubezpieczonego mienia.

Reklamacje i spory

§ 33

1. Reklamacja zawierająca zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo, w szczególności w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości świadczenia, może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów.
2. Reklamacja może być złożona:
 - 1) na piśmie w postaci papierowej – osobiście w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów albo wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, albo nadana w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
 - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów;
 - 3) na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej:
 - a) na adres: poczt@agroubezpieczenia.pl,
 - b) poprzez stronę internetową: www.agroubezpieczenia.pl,
 - c) na adres do doręczeń elektronicznych AE:PL-79934-62424-JEFWF-31, wpisany do bazy adresów elektronicznych w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych.
3. Rozpatrywaniem reklamacji zajmują się jednostki organizacyjne wyznaczone przez Zarząd Towarzystwa.
4. Towarzystwo rozpatruje reklamację i udziela odpowiedzi na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że wniósł on o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że wniósł on o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem klienta – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez niego ustnie.
5. W przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci elektronicznej, odpowiedź udzielana jest z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego klient złożył reklamację, albo innego wskazanego przez klienta środka komunikacji elektronicznej.
6. W przypadku, gdy reklamacja została wysłana przez klienta na adres do doręczeń elektronicznych Towarzystwa, odpowiedź udzielana jest na adres do doręczeń elektronicznych klienta, wpisany do bazy adresów elektronicznych.
7. Towarzystwo rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 7, Towarzystwo w informacji przekazywanej składającemu reklamację:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone w celu rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin jej rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
9. Składającemu reklamację będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji lub niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla Towarzystwa do pozasądowego rozwiązywania sporów, jest Rzecznik Finansowy (adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl).

11. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
12. Podmiotem, przeciwko któremu można wytoczyć powództwo, jest AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie, przy czym obecnie sądem ogólnie właściwym dla niego jest Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie.

Roszczenia regresowe

§ 34

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody,

Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami Towarzystwa.

2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko jego osobom bliskim, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

Zawiadomienia

§ 35

1. Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić Towarzystwo o zmianie adresu zamieszkania.
2. Zawiadomienia i oświadczenia złożone agentowi Towarzystwa uważa się za złożone Towarzystwu, o ile zostały złożone na piśmie lub innym trwałym nośniku.

Wejście w życie

§ 36

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą nr 14/2026 Zarządu AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 28 stycznia 2026 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 13 lutego 2026 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA MIENIA W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

Tabela uszczerbków na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku

ZDARZENIE	Ocena uszczerbku
Głowa	
1. Uszkodzenie powłok czaszki:	
a) powłok bez ubytków kostnych (rozległe, ciągnące, szpecące blizny w zależności od rozmiaru, twardości i ruchomości blizny)	
– nieznaczne: poniżej 5 cm	1%
– średnie: od 5 cm do 10 cm	3%
– znaczne: powyżej 10 cm	5%
b) oskalpowanie	
– poniżej 25% skóry owłosionej	7%
– od 25% do 75% skóry owłosionej	15%
– całkowite oskalpowanie (powyżej 75% skóry owłosionej)	25%
2. Uszkodzenie kości czaszki	
a) uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (pęknięcia, wgłobienia, fragmentacje, szczeliny itp.)	5%
b) ubytki w kościach czaszki o powierzchni poniżej 5 cm ²	7%
c) ubytki w kościach czaszki o powierzchni 5 cm ² lub większej	15%
3. Padaczka pourazowa z napadami typu grand mal (rodzaj i liczba napadów muszą być potwierdzone dokumentacją medyczną):	
a) z częstymi napadami grand mal (4 lub więcej na miesiąc pomimo leczenia)	30%
b) z napadami rzadkimi grand mal (3 lub mniej na miesiąc pomimo leczenia)	10%
4. Całkowita utrata mowy wskutek afazji motorycznej lub sensorycznej	50%
Twarz	
5. Uszkodzenie powłok twarzy	
a) z pozostawieniem trwałych oszpecających blizn lub ubytków	
– nieznaczne poniżej 5 cm	1%
– średnie od 5 cm do 10 cm	3%
– znaczne powyżej 10 cm	5%
b) połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (przyjmowania pokarmów, zaburzenia oddychania, zaburzenia mowy)	15%
6. Utrata nosa	
a) w całości (włącznie z kośćmi nosa)	15%
b) częściowa utrata nosa	5%
7. Całkowita utrata siekaczy i kłów (wyłącznie) – za każdy ząb	1%
8. Utrata częściowa korony zęba – pozostałe zęby	0,5%
9. Całkowita utrata zuchwy lub szczęki (łącznie z poz. 5 i 7)	45%
10. Złamanie szczęki	5%
11. Złamanie zuchwy	5%
12. Złamanie innych niż wymienione wyżej kości twarzoczaszki	2%
13. Ubytek podniebienia	15%
14. Utrata języka	
a) częściowa, z zaburzeniami funkcji	5%
b) całkowita	50%

Narząd wzroku

15. Obniżenie ostrości wzroku lub utratę wzroku jednego lub obu oczu należy oceniać według tabeli poniżej. Ostrość wzroku ocenia się zawsze po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.

Procent uszczerbku		Ostrość wzroku oka prawego										
		1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0
Ostrość wzroku oka lewego	1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
	0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
	0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
	0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
	0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
	0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
	0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
	0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
	0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80
	0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90
0		35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100

16. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy korekcji szklami:

- a) jednego oka
- b) obu oczu

15%
30%

17. Koncentryczne zwężenie pola widzenia należy oceniać według tabeli poniżej:

Zwężenie do	Procent uszczerbku		
	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka
60°	0	0	35
50°	5	15	45
40°	10	25	55
30°	15	50	70
20°	20	80	85
10°	25	90	95
poniżej 10°	35	95	100

18. Połowicze niedowidzenia

- a) dwuskroniowe
- b) dwunosowe
- c) jednoimienne
- d) jednoimienne górne
- e) jednoimienne dolne

60%
30%
25%
10%
40%

Narząd słuchu

19. Utrata małżowiny usznej

- a) całkowita
- b) częściowa

10%
3%

20. Przy upośledzeniu ostrości słuchu stopień utraty zdrowia oceniamy według tabeli poniżej. Należy obliczyć średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 0,5, 1 i 2 kHz

Procent uszczerbku		Ubytek słuchu w uchu prawym			
		0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	powyżej 70 dB
Ubytek słuchu w uchu lewym	0–25 dB	0	5	10	20
	26–40 dB	5	15	20	30
	41–70 dB	10	20	30	40
	powyżej 70 dB	20	30	40	50

Szyja i jej narządy

21. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji

10%

22. Uszkodzenie krtani z jej zwężeniem:

- a) niewymagające stosowania na stałe rurki tchawiczej
- b) wymagające stosowania na stałe rurki tchawiczej

10%
35%

23. Uszkodzenie tchawicy z jej zwężeniem

20%

24. Uszkodzenia mięśni, ścięgien, naczyń szyi – w zależności od blizn, ruchomości szyi, ustawienia głowy

2%

25. Uszkodzenia przełyku:	
a) powodujące trudności w odżywianiu	10%
b) umożliwiające odżywianie wyłącznie płynami	30%
c) z całkowitą jego niedrożnością i ze stałą przetoką żołądkową	80%
Klatka piersiowa i jej narządy	
26. Całkowita utrata brodawki sutkowej (dotyczy wyłącznie kobiet)	10%
27. Całkowita utrata sutka (dotyczy wyłącznie kobiet)	25%
28. Złamanie żebra: z obecnością jego złuszczeń po zroście – za każde żebro	1,5%
29. Złamanie mostka z obecnością złuszczeń po jego zroście	5%
30. Całkowita utrata jednego płuca	40%
31. Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.)	2%
32. Częściowa utrata płuca, obejmująca przynajmniej jeden jego płat	15%
33. Uszkodzenie serca	
a) z przerwaniami ciągłości jego ściany	30%
b) bez przerwania ciągłości jego ściany	10%
Jama brzuszna	
34. Rozerwanie mięśni powłok brzusznych z wytworzeniem przepukliny pourazowej Uwaga: nie dotyczy wszystkich innych rodzajów przepuklin, w tym tzw. przepuklin wysiłkowych spowodowanych nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem	8%
35. Uszkodzenie żołądka	
a) częściowe wycięcie	5%
b) przy usunięciu więcej niż 50% narządu	20%
36. Uszkodzenie jelita cienkiego lub grubego	
a) przy częściowym wycięciu	5%
b) przy usunięciu więcej niż 50% długości jelita cienkiego lub grubego	20%
37. Przetoki jelitowe, kałowe i sztuczny odbyt	
a) jelita cienkiego	35%
b) jelita grubego	25%
38. Uszkodzenie zwieracza odbytu powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60%
39. Przetoka okołoodbytnicza	10%
40. Całkowite usunięcie śledziony	15%
41. Uszkodzenie wątroby	
a) powodujące konieczność jej częściowego usunięcia	10%
b) przy resekcji więcej niż 50% jej miąższu	30%
42. Uszkodzenie trzustki powodujące konieczność jej częściowego usunięcia	20%
Narządy moczowo-płciowe	
43. Całkowita utrata jednej nerki	40%
44. Wyłonienie stałej przetoki dróg moczowych lub pęcherza moczowego	20%
45. Całkowita utrata prącia	40%
46. Całkowita utrata jądra lub jajnika	20%
47. Całkowita utrata obu jąder lub jajników	40%
48. Całkowita utrata macicy – do 50 roku życia	40%
49. Całkowita utrata macicy – powyżej 50 roku życia	20%
50. Uszkodzenie moczowodu, powodujące zwężenie jego światła	5%
51. Uszkodzenie pęcherza moczowego (zmniejszenie pojemności, zaburzenia w oddawaniu moczu, przewlekłe stany zapalne)	3%
52. Zwężenia cewki moczowej	5%
53. Pourazowy wodniak jądra	2%
54. Częściowa utrata prącia	10%
55. Uszkodzenie krocza, worka mosznowego, sromu, pochwy (ubytki, deformacje)	3%
Całkowita fizyczna utrata	
56. Kończyna górna	
a) w stawie barkowym	75%
b) staw barkowy wraz z łopatką	80%
c) w obrębie ramienia lub na poziomie stawu łokciowego	60%
d) w obrębie przedramienia	55%
e) na poziomie nadgarstka	50%
f) w obrębie ramienia z zachowaniem 1/3 bliższej kości ramiennej	60%
57. Kciuk:	
a) w całości (całkowita utrata dwóch paliczków)	15%
b) utrata jednego paliczka	5%

58. Palec wskazujący:	
a) w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	7%
b) utrata jednego lub dwóch paliczków	3%
59. Inny palec dłoni w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	4%
60. Kończyna dolna	
a) w stawie biodrowym	75%
b) w obrębie uda lub na poziomie stawu kolanowego	60%
c) w obrębie podudzia	50%
d) stopa w całości	40%
e) stopa z wyłączeniem pięty	30%
61. Paluch w całości (całkowita utrata dwóch paliczków)	4%
62. Inne palce stopy:	
a) inne palce stopy w całości (całkowita utrata trzech paliczków)	1,5%
b) częściowa utrata palca stopy na wysokości paliczka środkowego (za każdy palec)	1%
c) opuszki palca stopy	0,5%
Całkowita i trwała utrata władzy	
63. Kończyna górna	
a) w stawie barkowym	65%
b) w obrębie ramienia lub na poziomie stawu łokciowego	50%
c) w obrębie przedramienia	45%
d) na poziomie nadgarstka	40%
64. Kciuk w całości (w obrębie dwóch paliczków)	10%
65. Palec wskazujący w całości (w obrębie trzech paliczków)	4%
66. Inny palec dłoni w całości (w obrębie trzech paliczków)	1%
67. Kończyna dolna	
a) w stawie biodrowym	65%
b) w obrębie uda lub na poziomie stawu kolanowego	50%
c) w obrębie podudzia	40%
d) stopa w całości	30%
e) stopa z wyłączeniem pięty	20%
68. Paluch w całości (w obrębie dwóch paliczków)	1%
69. Inne palce stopy w całości (w obrębie trzech paliczków)	0,5%
Kręgosłup szyjny, piersiowy lub lędźwiowy – złamania	
70. Złamanie kompresyjne kręgu – za każdy krąg	4%
71. Złamanie blaszki granicznej kręgu (za każdy krąg)	1%
72. Złamania wyrostków poprzecznych i ościastych oraz złamanie kości ogonowej – za każde złamanie	1%
73. Złamanie kości krzyżowej	4%
Narząd ruchu – złamania	
74. Złamanie kości miednicy (nie dotyczy kości ogonowej)	
a) wieloodłamowe otwarte	25%
b) inne złamania otwarte	12%
c) inne złamania wieloodłamowe	8%
d) inny rodzaj złamania	6%
75. Złamanie kości udowej, ramiennej lub łopatki	
a) wieloodłamowe otwarte	16%
a) inne złamania otwarte	12%
b) inne złamanie wieloodłamowe	8%
c) inny rodzaj złamania	6%
76. Złamanie obu kości podudzia, przedramienia	
a) wieloodłamowe otwarte	12%
b) inne złamania otwarte	10%
c) inne złamanie wieloodłamowe	8%
d) inny rodzaj złamania	5%
77. Złamanie kości łokciowej, promieniowej, piszczelowej, strzałkowej, obojczyka, rzepki lub kciuka	
a) wieloodłamowe otwarte	10%
b) inne złamania otwarte	8%
c) inne złamanie wieloodłamowe	6%
d) inny rodzaj złamania	4%

78. Złamania kości palców dłoni (z wyjątkiem kciuka) i stóp, stępu, śródstopia, nadgarstka, śródreżcza	
a) wieloodłamowe otwarte	5%
b) inne złamanie otwarte	4%
c) inne złamanie wieloodłamowe	3%
d) inny rodzaj złamania – za każde złamanie	1%
Zesztywnienia stawów, skrócenie kończyny dolnej	
79. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu biodrowego	25%
80. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu kolanowego	20%
81. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu skokowego	10%
82. Skrócenie kończyny dolnej	
a) o 2–6 cm	10%
b) powyżej 6 cm złamania	25%
83. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu barkowego	25%
84. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) stawu łokciowego	20%
85. Całkowite unieruchomienie (zesztywnienie) nadgarstka	10%
Wytworzenie stawu rzekomego	
86. Staw rzekomy kości udowej	25%
87. Staw rzekomy kości piszczelowej	15%
88. Staw rzekomy kości strzałkowej	10%
89. Staw rzekomy obu kości podudzia	20%
90. Staw rzekomy obojczyka	15%
91. Staw rzekomy kości ramiennej	25%
92. Staw rzekomy kości promieniowej	15%
93. Staw rzekomy kości łokciowej	10%
94. Staw rzekomy obu kości przedramienia	20%
Uwaga: łączny procent uszczerbku stwierdzony na podstawie poz. 54–60 i 64–83 nie może być wyższy niż procent uszczerbku przy całkowitej fizycznej utracie odpowiedniego narządu określony w poz. 47–53 powyższej tabeli.	
Oparzenia	
95. Oparzenia – wyłącznie II i III stopnia	
a) obejmujące od 1% do 2% powierzchni ciała	2%
b) obejmujące od 3% do 5% powierzchni ciała	3%
c) obejmujące od 6% do 15% powierzchni ciała	10%
d) obejmujące od 16% do 30% powierzchni ciała	20%
e) obejmujące powyżej 30% powierzchni ciała	40%
Urazy narządu ruchu (zwichnięcia, skręcenia i rany cięte)	
96. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	
– I stopnia	1%
– II stopnia	3%
– III stopnia	5%
97. Zwichnięcie stawu ramiennego z wyłączeniem zwichnięć nawykowych	4%
98. Zwichnięcie, skręcenie stawu łokciowego	3%
99. Zwichnięcie, skręcenie kości nadgarstka	2%
100. Zwichnięcie, skręcenie stawów międzypaliczkowych lub śródreżczo-paliczkowych	1%
101. Zwichnięcie lub skręcenie stawu biodrowego	4%
102. Zwichnięcie stawu kolanowego	4%
103. Zwichnięcie rzepki lub skręcenie w stawie kolanowym bądź zwichnięcie rzepki i skręcenie w stawie kolanowym	5%
104. Skręcenie w stawie skokowym lub w obrębie stopy bądź w stawie skokowym i obrębie stopy	3%
105. Zwichnięcie kciuka lub palucha	2%
106. Zwichnięcie palców (stóp i dłoni) za każdy palec od II do V	1%
107. Rany cięte, szarpane:	
a) dłoni i stóp powyżej 4 cm długości	2%
b) innych części ciała powyżej 4 cm długości (nie dotyczy głowy, twarzy, dłoni i stóp)	1%
108. Zwichnięcie, skręcenie odcinka szyjnego lub piersiowego kręgosłupa	3%
109. Zwichnięcie, skręcenie kręgosłupa lędźwiowego	2%

110. Urazy tkanek miękkich:	
a) zerwanie ścięgna Achillesa	3%
b) ubytek mięśni ramienia powyżej 1% powierzchni ciała oraz uszkodzenie ścięgien	3%
c) ubytek mięśni przedramienia powyżej 1% powierzchni ciała oraz uszkodzenie ścięgien	3%
d) ubytek mięśni nadgarstka powyżej 1% powierzchni ciała uszkodzenie ścięgien	3%
e) ubytek mięśni palców dłoni i stóp	2%
f) ubytek mięśni stawu biodrowego powyżej 1% powierzchni ciała	4%
g) ubytek mięśni uda powyżej 1% powierzchni ciała	3%
h) ubytek mięśni podudzia powyżej 1% powierzchni ciała	3%
i) ubytek mięśni okolicy stępu i śródstopia powyżej 1% powierzchni ciała	2%
j) zerwanie lub częściowe zerwanie mięśni ramienia lub barku	3%
k) zerwanie lub częściowe zerwanie mięśni przedramienia	2%
l) zerwanie lub częściowe zerwanie mięśni uda	3%
ł) zerwanie lub częściowe zerwanie mięśni podudzia	2%

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA KLIENTA

	INFORMACJA DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	INFORMACJA DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem danych osobowych jest AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie (02-566) przy ul. Puławskiej 2 (dalej „AGRO TUW” lub „Towarzystwo”).	
INSPEKTOR OCHRONY DANYCH	W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez Towarzystwo Inspektorem Ochrony Danych. Kontakt możliwy jest drogą elektroniczną na adres e-mail: IODO@agroubezpieczenia.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres Towarzystwa.	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konieczne do przygotowania oferty, w tym dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego.	
ŹRÓDŁO POCHODZENIA DANYCH		Towarzystwo otrzymało Pani/Pana dane od poszukującego ochrony ubezpieczeniowej w związku z podjęciem przez niego działań w celu przygotowania przez Towarzystwo oferty ubezpieczeniowej.
ZAKRES PRZETWARZANYCH DANYCH		Towarzystwo przetwarza Pani/Pana dane – w zależności od rodzaju ubezpieczenia – w szczególności: imię i nazwisko, numer PESEL, miejsce zamieszkania, datę uzyskania prawa jazdy, dane ubezpieczonego pojazdu, dane uzyskane z Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, tj. przebieg ubezpieczenia oraz historię szkodowości, o ile takie dane zostały podane lub są niezbędne do przedstawienia oferty ubezpieczenia, adres miejsca ubezpieczenia etc.
CELE I PODSTAWY PRZETWARZANIA DANYCH	- dokonanie oceny ryzyka ubezpieczeniowego, w tym w sposób zautomatyzowany, w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest wypełnienie obowiązku prawnego ciążącego na AGRO TUW, - przygotowanie i przedstawienie oferty – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy, tj. przygotowania i przedstawienia oferty AGRO TUW, - przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej – podstawą prawną jest prawnie uzasadniony interes AGRO TUW, jakim jest zapobieganie oszustwom.	- dokonanie oceny ryzyka ubezpieczeniowego, w tym w sposób zautomatyzowany, w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest wypełnienie obowiązku prawnego ciążącego na AGRO TUW, - przygotowanie i przedstawienie oferty poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej – podstawą prawną przetwarzania jest prawnie uzasadniony interes AGRO TUW.
INFORMACJA O ZAUTOMATYZOWANYM PODEJMOWANIU DECYZJI, W TYM PROFILOWANIU	W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych decyzje dotyczące Pani/Pana mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany (bez wpływu człowieka). Decyzje te będą dotyczyły wysokości składki ubezpieczeniowej, będą podejmowane na podstawie danych zebranych w procesie kalkulacji składki i oparte na profilowaniu, tj. automatycznej ocenie ryzyka ubezpieczeniowego w ramach zawartej umowy ubezpieczenia. Na przykład: im więcej szkód miało miejsce w ciągu ostatnich trzech lat, tym większe może być ryzyko ubezpieczeniowe i w związku z tym składka ubezpieczeniowa może być wyższa. Na podstawie automatycznej oceny ryzyka ubezpieczeniowego będzie wyliczona wysokość składki ubezpieczeniowej. W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczących wysokości składki ubezpieczeniowej ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, do wyrażenia własnego stanowiska lub do uzyskania interwencji człowieka (tj. przeanalizowania danych i podjęcia decyzji przez człowieka).	
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	W przypadku niezakceptowanej oferty Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres 45 dni od dnia przedstawienia oferty.	
ODBIORCY DANYCH	Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa, zakładom reasekuracji, jak również przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie Towarzystwa, m.in. obsługującym systemy teleinformatyczne lub udostępniającym narzędzia teleinformatyczne, dostawcom usług IT, agentom ubezpieczeniowym, podmiotom wykonującym na rzecz Towarzystwa czynności ubezpieczeniowe, podmiotom świadczącym Towarzystwu usługi doradcze, konsultacyjne oraz pomoc prawną, których udział w rozpatrywanej przez Towarzystwo sprawie będzie konieczny i prawnie uzasadniony.	
PRZEKAZYWANIE DANYCH OSOBOWYCH DO PAŃSTW TRZECICH	W związku z korzystaniem przez Towarzystwo z rozwiązań chmurowych Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazane do odbiorcy w państwie trzecim, u którego – decyzją Komisji Europejskiej – stwierdzono odpowiedni stopień ochrony danych, tj. np. do Microsoft, podlegającego certyfikacji w ramach tarczy prywatności: Privacy Shield Framework. Aktualna lista certyfikowanych podmiotów dostępna jest pod adresem: https://www.dataprivacyframework.gov/s/participant-search .	
PANI/PANA PRAWA	- Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania. - W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu AGRO TUW, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. - Ma Pani/Pan prawo do otrzymania od AGRO TUW w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego, Pani/Pana danych osobowych, które zostały przez Panią/Pana dostarczone AGRO TUW w celu zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia. Ma Pani/Pan prawo do żądania, by powyższe dane zostały przesłane przez AGRO TUW bezpośrednio innemu administratorowi, o ile jest to technicznie możliwe. - Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzoru zajmującego się ochroną danych osobowych.	
ORGAN NADZORU	Organem nadzoru w zakresie ochrony danych osobowych w Polsce jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.	